Nr. 18. Warszawa, dnia 15 Maja 1920 r. Rok II.

DZIENNIK URZĘDOWY MINISTERSTWA SKARBU.

Cena numeru 3 mk. Prenumerata kwartalna 25 mk. Cena ogłoszeń za tekstem wynosi od wiersza jednoszpaltowego petitem: 3 mk. Materjał redakcyjny oraz ogłoszenia, które na mocy przepisów obowiązujących podlegają opublikowaniu w „Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu", należy kierować do Redakcji, Leszno 5, tel. red. № 512-64.

TREŚĆ:

Organizacja władz.

265.

OKÓLNIK L. 93997/19.

Do Izb skarbowych.

Doszło do wiadomości Ministerstwa Skarbu, że podległe mu władze i urzędy komunikują się bezpośrednio z Prokuratorją Generalną, wbrew przepisom art. 30 uchwały Rady Ministrów z dn. 28/VIII 1919 Dz. Praw Nr. 75 poz. 433.

W myśl tego przepisu, prawo bezpośredniego komunikowania się z Prokuratorją Generalną przysługuje władzom centralnym, a zatem w administracji skarbowej wyłącznie Ministerstwu Skarbu, wszelkim zaś innym urzędom jedynie za pośrednictwem przełożonej władzy centralnej, wyjąwszy wypadki specjalnego lub generalnego upoważnienia, udzielonego przez władzę centralną.

Chcąc tę kwestję na przyszłość uregulować, Ministerstwo Skarbu udziela niniejszem Izbie generalnego upoważnienia do bezpośredniego komunikowania się z Prokuratorją Generalną w sprawach, należących do zakresu działania Izby jako władzy I wzgl. II instancji, — przyczem odpowiednio do zasadniczego podziału czynności Prokuratorji Generalnej należy rozróżnić następujący podział spraw:

a) zastępstwo przed sądami oraz władzami administracyjnemi,
b) opinjowanie.

ad a) W sprawach pierwszej kategorji kompetencja Prokuratorji jest wyłączną i przymusową, tak, że przy wszelkich powództwach, tak czynnych, jak biernych, należy sprawę odstąpić w regule bezpośrednio i bezzwłocznie Prokuratorji Generalnej, a odnośny Urząd winien bezwarunkowo zaniechać wszelkiego bezpośredniego wpływu na tok sprawy, np. przez samowolne wnoszenie pism procesowych, samodzielne stanowisko w sądach, stawianie ustnych wniosków i t. p. To samo tyczy się spraw, załatwianych w postępowaniu sądowem niespornem.

Doniosłe pod względem finansowym sprawy, związane z powództwem czynnem i biernem, należy przed odstąpieniem sprawy Prokuratorji Generalnej przedłożyć do decyzji Ministerstwa Skarbu.

Tylko w wypadkach nagłych, w których zwłoka groziłaby niebezpieczeństwem, należy w tych ostatnich wypadkach odstępować sprawę wprost Prokuratorji Generalnej, a Ministerstwu Skarbu przedłożyć odpisy odnośnych aktów.

W sprawach mniejszej wagi może Izbie wzgl. podwładnemu jej organowi tylko Prokuratorja Generalna udzielić plenipotencji do prowadzenia sprawy w granicach udzielonej instrukcji.

ad b) Przy sprawach tej kategorji należy zasięgać porady prawnej Prokuratorji Generalnej, ilekroć Izba, działając w granicach swej kompetencji, napotyka na kwestję prawną, lub też jeżeli przy rozstrzyganiu sprawy ze względu na jej stan prawny zachodzi obawa narażenia Skarbu Państwa na straty. Tu należą w szcze-

gólności wszelkie kwestje należytego zabezpieczenia Skarbu Państwa, a przedewszystkiem współdziałanie przy sporządzaniu wszelkiego rodzaju umów, z wyjątkiem umów, zawieranych wedle gotowych wzorów, już opinjowanych przez Prokuratorję, dalej sprawa zasadności i widoków powodzenia zamierzonych procesów, sprawy interpretacji ustaw i rozporządzeń, tudzież ich mocy obowiązującej, sprawy wykładni, umów i t. p.

W pismach bezpośrednio do Prokuratorji Generalnej skierowywanych, należy się zawsze na niniejsze upoważnienie powoływać.

O niniejszem rozporządzeniu należy zawiadomić wszystkie podległe władze i urzędy i polecić im, aby wszelkie sprawy, dotyczące działalności Prokuratorji Generalnej, przedkładały bezpośrednio i natychmiast Izbie skarbowej.

Jedynie tylko w wypadkach, w których zwłoka, spowodowana koniecznością przedłożenia sprawy Izbie, narażałaby oczywiście Skarb na straty, może Urząd podwładny Izbie zwrócić się bezpośrednio do Prokuratorji, zawiadamiając o tem równocześnie Izbę (art. 30 ustęp ostatni uchwały Rady Ministrów z 28/VIII 1919 Dz. Ust. Nr. 75, poz. 433).

Ministerstwo Skarbu zaznacza wreszcie, że wedle spostrzeżeń, poczynionych przez Prokuratorję Generalną, umowy, zawierane przez władze administracyjne, a dotyczące interesów majątkowych Państwa, pozostawiają pod względem budowy prawnej bardzo wiele do życzenia i nie zabezpieczają należycie praw Skarbu na wypadek sporu. Z tego powodu poleca się Izbie, by zgodnie z art. 57 powołanej uchwały Rady Ministrów przedstawiła jaknajrychlej Ministerstwu Skarbu wnioski w przedmiocie ułożenia wzorów dla umów, zawieranych przez Izbę imieniem Skarbu, o ile te umowy powtarzają się stale lub częściej w administracji skarbowej.

Warszawa, dnia 27 kwietnia 1920 r.

Minister Skarbu:

w z.

(—) *Minkowski.*

Monopol Spirytusowy.

266.

USTAWA

z dnia 23 kwietnia 1920 roku

o ograniczeniach w sprzedaży napojów alkoholowych.

Art. 1. Celem zmniejszenia spożycia napojów alkoholowych wprowadza się ograniczenia sprzedaży napojów, zawierających więcej niż 2,5% alkoholu, wyszczególnione w art. 3—6 niniejszej ustawy. O wykluczeniu od obrotu publicznego napojów zawierających niższy procent alkoholu rozstrzygać będzie Minister Zdrowia Publicznego w porozumieniu z Ministrem Skarbu oraz Ministrem Przemysłu i Handlu.

Art. 2. Ograniczenia te dotyczą sprzedaży i podawania wyżej wymienionych napojów zarówno w naczyniach otwartych, jak i zamkniętych.

Art. 3. Napojów alkoholowych, zawierających ponad 45% alkoholu, pod żadną postacią dla spożycia sprzedawać nie wolno; sprzedaż napojów sporządzonych ze spirytusu alkoholowego nieoczyszczonego, zawierającego fuzle, jest wzbroniona.

Art. 4. Gminy wiejskie i miejskie władne są w obrębie swych granic uchwalić całkowity zakaz sprzedaży napojów alkoholowych. Uchwała taka winna zapaść w drodze głosowania powszechnego zwykłą większością głosów.

Głosowanie zarządza zarząd gminy bądź z własnej inicjatywy, bądź na żądanie piśmienne przynajmniej 1/10 części mieszkańców gminy, którzy ukończyli lat 21.

Zarząd komunalny zarządza głosowanie najdalej w ciągu czterech tygodni od daty przedstawionego żądania.

Głosowanie odbywa się w dniu świątecznym. Sposób głosowania określają przepisy wykonawcze.

Rewizja powziętej uchwały może nastąpić nie wcześniej, niż po upływie lat trzech od wejścia w życie zakazu.

Gdy większość 2/3 ogólnej ilości gmin, wchodzących w obręb powiatu, a obejmujących nie mniej, niż 1/2 ogółu ludności powiatu, uchwali całkowity zakaz sprzedaży napojów alkoholowych, powiatowa władza komunalna winna zakaz ten rozszerzyć na cały powiat.

Uchwalony przez gminę, zarówno jak zarządzony przez władzę powiatową zakaz sprzedaży lub wyszynku napojów alkoholowych winien być ogłoszony publicznie w sposób, przyjęty w danej miejscowości, oraz udzielony w odpisie właściwej władzy akcyzowej i politycznej przynajmniej na 2 miesiące przed nastąpieniem tego roku kalendarzowego, z którego początkiem zakaz ma obowiązywać.

Art. 5. Liczbę miejsc w detalicznej sprzedaży lub wyszynku napojów alkoholowych ogranicza się do jednego na 2500 mieszkańców, przyczem najwyżej połowa z nich może być przeznaczona do wyszynku. Z chwilą wydania niniejszej ustawy ilość obecnie istniejących miejsc sprzedaży nie może być w żadnym razie bez względu na liczbę mieszkańców powiększona; zmniejszenie w stosunku do wyżej określonej normy nastąpi z dniem 1 stycznia 1921 r.

Art. 6. Miejsca sprzedaży nie mogą mieścić się w promieniu krótszym od 50 metrów od budynków, w których znajdują się warsztaty fabryczne, liczące wyżej 50 robotników, oraz krótszym od 100 metrów od zewnętrznych granic budynków, w których mieszczą się kościoły, domy modlitwy wyznań w Państwie uznanych, szkoły, sądy, więzienia, dworce i stacje kolejowe, przystanie statków parowych, koszary oraz zakłady zatrudniające więcej, niż 100 robotników.

Odległość 100 metrów dotyczy miast, na wsi zaś odległość ta wynosić powinna metrów 300.

Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Zdrowia i Ministrem Spraw Wewnętrznych w wypadkach szczególnych ma prawo zezwalać na wyjątki od zasady powyższej

Art. 7. Na podstawie ograniczeń, przewidzianych w art. 1 i 2, zakazuje się sprzedaży lub podawania napojów alkoholowych:

a) nieletnim do lat 18;

b) uczniom szkół niższych i średnich;

c) konsumentom na kredyt lub pod zastaw jakichkolwiek przedmiotów;

d) w bufetach kolejowych, w obrębie zabudowań stacyjnych oraz w pociągach, na przystankach statków parowych i na samych statkach;

e) na całym obszarze zabudowań koszarowych i w obozach wojskowych oraz sklepach i bufetach wojskowych;

f) na całym obszarze zabudowań fabrycznych i przemysłowych oraz w lokalach i miejscach przeznaczonych do ćwiczeń sportowych i gimnastycznych;

g) w domach ludowych i pomieszczeniach straży ogniowej;

h) we wszystkich miejscowościach:

1) w których zarządzono pobór wojskowy lub mobilizację, wybory do ciał ustawodawczych lub władz komunalnych, przez cały czas trwania tych zarządzeń lub akcji głosowania;

2) w których celem utrzymania porządku i spokoju publicznego Ministerstwo Spraw Wewnętrznych lub upoważnione przez niego organy administracyjne zakażą sprzedaży lub wyszynku napojów alkoholowych na czas wprowadzenia sądów doraźnych, stanu wyjątkowego lub też tłumnych zebrań ludności;

i) w niedziele i święta, obchodzone w urzędach państwowych, przyczem ograniczenia w tym wypadku wchodzą w życie od godz. 3 dnia przedświątecznego i trwają do godziny 10 rano dnia poświątecznego;

k) w miejscowościach, położonych poza obrębem miasta powiatowego, wojewódzkiego lub stołecznego, również we wszystkie inne dni tłumnych zebrań ludności, jak targi, jarmarki, odpusty, pielgrzymki, misje i t. p., stosowane będą ograniczenia, jak w punkcie i);

l) w budynkach oddanych do użytku służby publicznej.

Art. 8. Winni przekroczenia przepisów niniejszej ustawy oraz rozporządzeń na jej podstawie wydanych, o ile czyn nie podlega surowszemu ukaraniu w myśl obowiązujących w poszczególnych dzielnicach ustaw karnych, ulegną w drodze administracyjnej karze grzywny do marek 20.000 lub aresztu do 1 miesiąca, w razie zaś powtórzenia przekroczenia grzywny do 100.000 marek lub aresztu do 3 miesięcy.

Kary aresztu i grzywny mogą być nałożone jednocześnie. Nadto może być orzeczone cofnięcie koncesji na sprzedaż lub wyszynk napojów alkoholowych.

Art. 9. Karom wyszczególnionym w art. 8 ulegają nietylko właściciel zakładu, względnie jego zarządca, lecz również służba, która dopuściła się przekroczenia przepisów niniejszej ustawy.

Art. 10. Wszelkie zobowiązania, zaciągnięte z obejściem niniejszej ustawy, są nieważne.

Art. 11. Do spółdziałania w wykonywaniu przepisów niniejszej ustawy Minister Zdrowia Publicznego, w porozumieniu z właściwymi Ministrami, powoła organy władz państwowych i komunalnych, jak również organizacje społeczne, mające na celu walkę z alkoholizmem, zrzeszenia oświatowe i spółdzielcze.

Art. 12. Wykonanie niniejszej ustawy poleca się Ministrowi Zdrowia Publicznego, w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Skarbu, o ile zaś chodzi o wykonanie na obszarze b. dzielnicy pruskiej, — Ministrowi tej dzielnicy, w porozumieniu z Ministrem Zdrowia Publicznego, Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Skarbu.

Art. 13. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Marszałek:
(—) *Trąmpczyński.*

Prezydent Ministrów:
(—) *L. Skulski.*

Minister Zdrowia Publicznego:
w/z.
(—) *J. Jaworski.*

Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) *S. Wojciechowski.*

Minister Skarbu:
(—) *W. Grabski.*

Minister b. Dzielnicy Pruskiej:
(—) *W. Seyda.*

(Dz. Ust. R. P., Nr. 37, z dnia 6 maja 1920 r., poz. 210).

267.

OKÓLNIK L. 7631.

Do Izb Skarbowych.

Spirytus oczyszczony, przed oddaniem go jako gotowego produktu do magazynu, winien być poddany ścisłym badaniom kwasem siarkowym, oraz na smak, zapach i bezbarwność.

Próbę do badania bierze się do flaszeczki, kilkakrotnie przedtem popłukanej tymże spirytusem, zaopatrzonej korkiem szklanym, doszlifowanym.

Jeżeli spirytus znajduje się w beczkach, to z każdej beczki bierze się ilość proporcjonalną do zawartości płynu beczki; próbki zlewa się razem i dopiero z tego odbiera się próbkę do analizy. Każda taka próba winna być przeciętną spirytusu najwyżej z 10 beczek.

Badanie kwasem siarkowym odbywa się na zasadzie metody Kuczerowa, opartej na spostrzeżeniu, że spirytus czysty, zmieszany z chemicznie czystym kwasem siarkowym o cięż. wł. 1.84 w równych lub prawie równych objętościach i następnie podegrzany do pierwszego zawrzenia, daje po ochłodzeniu ciecz bezbarwną. Natomiast niedokładnie oczyszczony spirytus wykaże przy tej próbie zabarwienie mniej lub więcej żółte, zależnie od stopnia zanieczyszczenia.

Próbę tę wykonywa się w następujący sposób:

Kolbę z cienkiego szkła o pojemności 60 — 65 cm.^{3} z długą wązką szyjką przemywa się starannie kwasem siarkowym o cięż. gat. 1.84, a następnie spirytusem, który ma być badany.

Po wysuszeniu nalewa się do kolbki uprzednio odmierzone 10 cm.^{3} spirytusu, do czego dodaje się w trzykrotnych dawkach 9 cm.^{3} kwasu siarkowego o cięż. gat. 1.84, uważając przytem na to, by odmierzanie płynów było bardzo dokładne i aby cała odmierzona ilość została do kolbki przelana; po każdem dolaniu kwasu należy zawartość kolbki dobrze wymieszać. Przy dolewaniu kwasu siarkowego temperatura mieszaniny znacznie się podnosi i przy nieostrożnem pierwszem dolaniu płyn łatwo może wyprysnąć, należy więc, nachyliwszy kolbę skośnie, lać kwas ostrożnie po ścianach szyjki.

Następnie, ujmujemy kolbkę w górnej części szyjki palcami, nachylamy ją skośnie i wstawiamy do płomienia lampki spirytusowej, utrzymując płyn w ciągłym jednostajnym ruchu wirowym. Przez cały czas ogrzewania nie powinno się wyjmować kolbki z płomienia, uważając przytem, aby płomień obejmował całą zawartość kolbki. Ogrzewanie prowadzi się do pierwszego zawrzenia, gdy cała powierzchnia płynu pokryje się drobnemi pęcherzykami. Na krótko przed ukazaniem się pierwszych pęcherzyków odczuwa się słaby trzask w kolbie i to jest chwila zwrócenia bacznej uwagi, aby płyn nie wyprysnął. Nie należy jednak nadawać zbyt silnego wirowania płynowi, aby uchwycić odpowiednią chwilę doprowadzenia płynu do wrzenia. Po zagotowaniu cieczy, wyjmujemy bezzwłocznie kolbkę z płomienia i pozwalamy jej ostygnąć do tego stopnia, ażeby ją można było swobodnie utrzymać w ręku; sztuczne ochładzanie jest niedopuszczalne. Po wystygnięciu należy całą zawartość przelać z kolbki do probówki o płaskiem dnie, w drugą taką probówkę nalać czystego spirytusu, w trzecią zaś kwasu siarkowego. Probówki te, napełnione do oznaczonej kreski, wstawia się do pudełka, eliminującego światło boczne i górne.

Jeżeli mieszanina będzie wykazywała jakikolwiek odcień żółtego zabarwienia, czyli jeżeli będzie ciemniejszą od umieszczonego obok kwasu siarkowego, spirytus badany nie wytrzymuje próby na czystość, jeżeli zaś niema różnicy w odcieniach, badany spirytus jest czysty.

Naturalnie, że w razie jakiejkolwiek wątpliwości wyników należy próbę powtórzyć.

Przy badaniu spirytusu na smak i zapach należy go rozcieńczyć wodą, mniej więcej na 30°. Zwykle rozcieńczenie przeprowadza się w ten sposób, że do cylindra opatrzonego korkiem doszlifowanym wlewa się 10 cm.³ badanego spirytusu, dodaje się 25 — 30 cm.³ dobrej wody źródlanej, miesza zawartość dokładnie, ochładza na ciepłotę pokojową i natychmiast poddaje się badaniu.

Dla porównania wyników degustacji, należy mieć probę spirytusu wiadomej czystości.

Przy ocenie jakości spirytusu, trzeba mieć na uwadze, że spirytus oczyszczony, rozcieńczony wodą w jakimkolwiek stosunku, nie powinien się barwić, lecz być przezroczystym; zapach i smak nie powinien wykazywać żadnych odcieni, obcych dobremu rektyfikatowi.

Warszawa, dnia 4 maja 1920 r.

Minister Skarbu:

w z.

(—) *A. Hyżycki.*

Przepisy celne.

268.

OKÓLNIK L. 5300.

Do wszystkich Urzędów Celnych.

Departament Ceł podaje do wiadomości urzędów celnych, że przy stosowaniu taryfy celnej powinny się kierować następującemi wyjaśnieniami:

Nomenklatura taryfy celnej, obejmując wszelkie rodzaje i gatunki towarów, podaje tylko najistotniejsze ich własności, oparte przeważnie na dwóch kierowniczych podstawach: a) na materjale, z którego są wyrobione i b) na użytku, do jakiego są przeznaczone.

W niektórych pozycjach taryfy uwzględnia się wyłącznie materjał wyrobu, lub użytek, w innych — obydwa te czynniki.

Na tę okoliczność należy zwracać baczną uwagę przy rewizji towarów, badając wszechstronnie obydwa czynniki. W razie napotkanych trudności, o ile cechy badanego towaru nie są wyraźnie określone w nomenklaturze, należy przyjąć za podstawę wymiaru cła najbliższą co do jakości towaru stopę celną, wyższą od tej, co do której powstały wątpliwości. O ile wątpliwość dotyczy bardziej użytku, niż materjału towaru, należy stosować najodpowiedniejszą wyższą stopę taryfy, uwzględniającą użytek.

I. Towary podlegają ocleniu w tym stanie, w jakim zostały dostarczone do urzędu celnego. Zmiana tego stanu, o ile nie byłaby udowodniona świadoma chęć ze strony właściciela towarów ukrycia ich jakości, jest niedopuszczalną ze względu na różnicę, jaką mogłaby spowodować w wymiarze cła. Wobec tego dowolne składanie lub rozkładanie, kompletowanie lub dekompletowanie rewidowanych przedmiotów jest niedopuszczalne.

II. Jeżeli po zbadaniu okaże się, że przedmiot, podlegający cłu według jakości materjału, składa się z części wyrobionych z różnych materjałów, należy stosować stopę celną tego materjału, którego w stosunku do wagi jest najwięcej. Nie przyjmuje się pod uwagę materjałów, służących tylko do przymocowania lub spojenia pojedyczych części przedmiotu, np. gwoździe, śruby, klej, kawałki tkanin lub skóry i t. p.

III. Wymiar cła od przedmiotów, podlegających opłacie według jakości materjału, zależny jest w wielu razach od stopnia ich obrobienia, lub wykończenia, w jakim są wprowadzone do kraju. Oprócz zatem materjałów surowych, wyraźnie w taryfie oznaczonych, są przewidziane wyroby z tego samego materjału, z uwzględnieniem jednak, czy są one już ostatecznie obrobione, czy też mają być po ocleniu dodatkowo obrobione i wykończone w kraju.

Jeżeli w taryfie sposób i stopień obrobienia jest szczegółowo oznaczony, należy ściśle się do niego stosować, przestrzegając zasadę, że ponieważ obrobienie wyrobu ma na celu uszlachetnienie jego kształtu, to tam, gdzie to w odpowiednim stopniu nie nastąpiło, wyrób nawet po dokonaniu pewnego mechanicznego zabiegu nie podpada pod wyższy wymiar cła. Taki zabieg ma przeważnie na celu usunięcie niedokładności pierwotnego stadjum obrobienia, nie może przeto służyć za podstawę do stosowania pozycji taryfy, obejmującej wyroby dalszych doskonalszych jej stadjów.

Szczególnie zasługuje na uwagę stosowanie pewnych narzędzi w obróbkach pokrewnych, o różnej wszakże dokładności technicznej, jakto: ciesielskiej (poz. 59) i stolarskiej (poz. 61); kowalskiej (poz. 151 i 152) i ślusarskiej (poz. 153). Odnośnie do dwóch pierwszych takiem narzędziem jest wiórnik (hebel). Przedmioty obrobione wiórnikiem zaliczać należy do wyrobów stolarskiech, z wyjątkiem tych, które są nieznacznie wyrównane wiórnikiem pospolitym, tak zwanym spajaczem, lub drapaczką. Odnośnie do dwóch drugich taką samą rolę odgrywa pilnik. Przedmioty opilowane należą do wyrobów ślusarskich, samo jednak użycie pilnika ciężkiego, t. zw. zdzieracza lub półzdzieracza, celem wyrównania wydatnych niedokładności wyrobu, nie może służyć za podstawę dla zakwalifikowania przedmiotu do kategorji wyrobów ślusarskich.

IV. O ile taryfa określa sposób i stopień obrobienia przedmiotu tylko techniczną nazwą (np. wyroby ciesielskie, stolarskie i inne) należy przy stosowaniu odpowiedniej pozycji taryfy ustalić, jakie narzędzia były użyte do wyrobu przedmiotu i na podstawie tego wnioskować o ich jakości celnej.

V. Pod nazwą dodatków z innych materjałów dla ozdoby i upiększenia taryfa przewiduje tylko dodatki do wyrobów, materjał których podlega wyższemu cłu, aniżeli zasadniczy materjał samego wyrobu.

VI. O ile względem badanego przedmiotu miarodajnym jest użytek, do którego jest przeznaczony, — należy sprawdzić, czy przedmiot posiada wszystkie własności, kwalifikujące go do tego użytku i czy nie brak mu oznak, bez których traci swą wartość użytkową; w tym wypadku przedmiot taki należy traktować, jako wyrób niekompletny, względnie jako część wyrobu. Tego rodzaju wyroby, o ile nie są wyraźnie wyszczególnione w odpowiednich pozycjach, cli się według jakości materjału.

VII. Sposoby kwalifikowania wyrobów włóknistych (przędzy, tkanin i t. p.) według ich składu, sposobu wyrobienia, charakteru upiększenia i przybrania ustalają przepisy podane w taryfie w poz. 209 w uwagach ogólnych do poz. 183—209.

Dla uzupełnienia tych przepisów podaje się następujące wyjaśnienia:

1) tkaniny z przędzy różnobarwnej podlegają cłu jak tkaniny barwione;

2) tkaniny wzorzyste, o ile wzór jest wyrobiony na krośnie tkackim, nie różnią się pod względem wymiaru cła od odpowiednich tkanin gładkich.

Tkaniny wzorzyste, których wzór wykonany jest po utkaniu za pomocą maszyn drukarskich, podlegają cłu:
bawełniane według poz. 188,
wełniane według poz. 199,
jedwabne według poz. 195,
fulary według poz. 196,
półjedwabne według poz. 197.

Tkaniny wielobarwne można odróżnić od drukowanych za pomocą wydzielania kilku pojedyńczych nitek z wątka lub osnowy i zbadania ich, czy mają barwę jednostajną na całej swej długości, czy też są na nich miejsca o rozmaitem zabarwieniu; w tym wypadku ma się do czynienia z tkaniną drukowaną.

3) Przy cleniu towarów łokciowych, które dla upiększenia mają oprócz jedwabiu szych (lub złoto i srebro), należy stosować następujące przepisy:

a) Wyroby (przędza, tkaniny, materje dziane i t. p.) wyrobione z kilku materjałów włóknistych z wyjątkiem jedwabiu i szychu (oraz złota i srebra), podlegają cłu według jakości materjału, odpowiadającemu najwyższej stopie celnej.

b) Przy określaniu jakości tkanin i wyrobów, w skład których wchodzą jedwab i szych (także złoto i srebro), nitki szychowe liczy się narówni z jedwabiem, o ile ogólna ilość szychu (także złota i srebra) nie przekracza 10%.

c) Przy określaniu procentu jedwabiu i szychu (także złota i srebra) w tkaninach i wyrobach dla określenia „powierzchni z prawej i lewej strony (w materji wierzch i spód)“ oblicza się ogólną ilość nitek jedwabnych lub szychowych (także złotych i srebrnych) w osnowie i wątku.

d) Przy określaniu stosunku procentowego materjałów włóknistych w pluszu, aksamicie i t. p. tkaninach puszystych, należy uważać wierzchnią i spodnią powierzchnię tkanin za osobne jednostki kalkulacyjne; po obliczeniu stosunku procentowego dla każdej z nich oddzielnie należy przyjąć za podstawę wymiaru cła połowę sumy powyższych dwóch wyliczeń.

4) Uwagi IV i V do poz. 183—209 stosuje się do wyrobów z materjałów włóknistych, przeznaczonych do ściśle określonego użytku (jak np.: chustki, obrusy, serwetki, kołdry, firanki i t. p.), dlatego też dodatek do cła, ustalony w tej uwadze, nie może być stosowany do obrębionych lub przybranych towarów łokciowych w sztukach lub odcinkach (tkanin, wstążek i t. p.), które służą jako materjał do wyrobów. Dodatki do cła, ustalone w tych uwagach, stosuje się do wszystkich wyrobów, wymienionych w poz.poz. 183—209. Dodatek 50% dla wyrobów przybranych kasuje dodatek 10% w tych wypadkach, gdy wyroby są również i obrębione.

Poz. 2.

Przy rewizji przesyłek, zawierających ryż łamany, należy poddać ścisłemu badaniu co najmniej 10% ogólnej ich ilości, podług wyboru rewidującego urzędnika. Dla określenia procentowej normy wagi należy niewielką ilość ryżu, wziętą oddzielnie z każdego badanego miejsca towaru, wsypać do naczynia odpowiedniej wielkości (np. do szklanki) i wstrząsać lekko, dopóki całe ziarnka nie ułożą się na powierzchni ryżu łamanego. Wtedy oddziela się ostrożnie ryż cały od łamanego i określa oddzielnie wagę każdego rodzaju. Stosunek wagi całych ziarn ryżu do całkowitej wagi wziętej próby wykaże procentową normę, która według uwagi do poz. 2 nie powinna przekraczać 5%.

Poz. 3.

Przetwory spożywcze, specjalnie przyrządzone z kaszy owsianej, znane w handlu pod nazwą „Herculo“, „Champion“ i t. p. — poz. 3 p. 3.

Poz. 13.

Wymienione w tej pozycji pasztety i przyprawy do potraw w opakowaniu wszelkiego rodzaju podlegają opłacie według tej pozycji łącznie z wagą bezpośredniego opakowania.

Poz. 15.

Szafran naturalny, są to znamiona słupków rośliny Crocus Sativus; po wysuszeniu wyglądają jak czerwone niteczki, rozszerzone na jednym końcu; smak mają gorzkawy, aromat silny.

Poz. 28.

Wina podlegają sprawdzeniu dla określenia zawartości w nich alkoholu.

Dla ułatwienia rewizji zwalnia się urzędy od sprawdzenia prób niektórych gatunków win, według załączonego wzoru.

Wykaz win, zawierających powyżej 16° alkoholu podług Tralles'a.

Wina węgierskie powyżej 16°.

Wina włoskie:
1. Białe — 17°.
2. Likierowe — 17,8°.
3. Commune da pasto (czerwone) — 16.6°.
4. Syracusa Secco (białe) — 16,4°.
5. Albanelo Syracus (białe) — 16,8°.
6. Neracella Syracus (białe) — 16,7°.
7. Marsala Palermo likierowe — 19,1°.
8. Marsala del Aetna Trapani likierowe — 17,3°.
9. Marsala Inghiltera likierowe — 19,7°.
10. Marsala Parigi Palermo likierowe — 18,4°.

11. Marsala S. O. M. Qual. Super. likierowe — 19,4°.
12. Marsala Vergine Italia Trapani likierowe — 20,3°.
13. Marsala Garibaldi likierowe — 17,9°.
14. Marsala Port likierowe — 21,6°.
15. Zucco likierowe — 18,5°.
16. Amarena likierowe — 17,5°.

Wina hiszpańskie:

1. Elda (Allicante) vino blancoseco — 16,6°.
2. Elda vino clareté dulce — 16,4°.
3. Alaque Alicante — 16,7°.
4. Alicante — około 16°.
5. Valencia vino Seco commun — 16,1°.
6. Lacrimae Cristi — 16,4°.
7. Scherry — 21°.
8. Red Star Scherry old finest — 21°.
9. Medicinal Malagasect — 18°.
10. Malaga — 16,5°.
11. Scheri tipus (deserowe) — 17,2°.
12. Teneryfa — powyżej 16°.

Wina portugalskie:

1. Benavente Estramadura vinho bastardo — 18,4°.
2. Abranthes Estramadura vinho tinto — 20,8°.
3. Celeiros, Lacrima branca — 20,6°.
4. Villa real, Tras-os Montes — 19,8°.
5. Real Campanhio dos vinhos de parto — 21,8°.
6. Portweiny (vintage old finest) — 21,3°.
7. Portwein biały — 19,8°.
8. Portwein czerwony — 19,3°.
9. Madeira — 19°.
10. Madeira finest old reserve — 18,8°.

Wina tyrolskie:

1. Blaufränkisch (czerwone) — 17,7°.
2. Vino santo (z Castel Toblino) t. zw. likierowe — 16,4°.

Wina piemontskie:

1. Białe — 16,5°.
2. Malvasia asti likierowe — 16,3°.
3. Marsala Vergine Neapel likierowe — 19,6°.

Wina sardyńskie:

1. Białe — 17,8°.
2. Likierowe — 16,3°.
3. Vino nero Sassari (czerwone) — 16,7°.
4. Malvasia likierowe — 17,5°.

Wina lombardzkie:

1. Monte orobio Como (białe) — około 16°.

Wina toskańskie:

1. Vernaccia (białe) — 16,4°.

Wina weneckie:

1. Burgundzkie (białe) — 16,4°.

Wina greckie:

1. Vino santo — 17,3°.

Wina amerykańskie:

1. Angelica II (Kalifornia) — 21°.

Wina australijskie:

1. Riesling Albury z 1858 r. — 18°.
2. Muscat et Verdeilho (białe) — 16,7°.
3. Hermitage (czerwone) — 16,7°.

Wina różne:

1. Wermuth — powyżej 16°.

Wina francuskie:

1. Kahorskie — powyżej 16°.

„Wszelkie inne wina podlegają sprawdzeniu dla określenia zawartości w nich alkoholu podług następujących przepisów:

1. Przy sprawdzaniu przesyłek win jednego gatunku w wielu beczkach, należy wziąć próbę przeciętną ze wszystkich beczek, możliwie proporcjonalnie do ich objętości.

2. Przy sprawdzaniu przesyłek, składających się z kilku gatunków win w wielu beczkach należy osobno z każdego gatunku wziąć próbę przeciętną.

3. Celem sprawdzenia w razie potrzeby objętości beczek bez przelewania wina, należy od wagi surowej potrącić 18% na tarę i otrzymany wynik, wyrażony w kilogramach, uznać za odpowiadający w przybliżeniu objętości beczki w litrach.

Sposób określania zawartości alkoholu.

Do oznaczenia zawartości alkoholu w winie służy specjalny aparat destylacyjny. Składa się on z retorty, połączonej rurą cynową z chłodnikiem. Retortę można podgrzewać albo płomieniem bunzenowskim, albo lampką spirytusową. Do odmierzania wina, wziętego do próby, służy flaszeczka, zawierająca 200 cm.³, druga flaszeczka o 100 cm.³ zawartości — służy do zbierania destylatu. Obie muszą być dokładnie wymierzone i mieć znak na szyjce, do którego sięga oznaczona miara. Oprócz tego potrzebny jest cylinder i alkoholometr.

Przed użyciem należy obie flaszeczki dokładnie wyczyścić i wypłókać: flaszeczkę 200 cm.³ — winem, a flaszeczkę 100 cm.³ — wodą destylowaną.

Wino użyte do próby powinno mieć w przybliżeniu normalną temperaturę (12° R. = 15° C.). Wobec tego należy wino przed wlaniem do flaszeczki 200 cm.³ doprowadzić do tej temperatury przez wstawienie do zimnej lub do ciepłej wody. Po otrzymaniu odpowiedniej temperatury odmierza się 200 cm.³ wina i wlewa do retorty; retortę łączy się następnie szczelnie rurą z chłodnikiem, przez który powinna przepływać stale zimna woda. Następnie podgrzewa się retortę, a pod chłodnik podstawia flaszeczkę 100 cm.³ do zbierania destylatu. Podgrzewać należy ostrożnie, aby wino nie kipiało i nie wdarło się do destylatu. Po zebraniu destylatu, zupełnie bezbarwnego, w dostatecznej ilości (powinien sięgać prawie do znaku na szyjce flaszeczki) przerywa się dalszą destylację, gasząc płomień pod retortą. Temperatura otrzymanego destylatu nie bywa niższa od 4° R. = 5° C. i nie powinna być wyższa ponad 20° R. = 25° C. (Wyższa temperatura destylatu wskazuje na złe działanie chłodnicy i otrzymany wynik zawartości alkoholu jest mniejszy od rzeczywistego z powodu ulotnienia się części spirytusu). Flaszeczkę z destylatem wstawia się na 5 minut do wody o temperaturze mniejwięcej 15° C.; następnie dopełnia się ją wodą destylowaną do kreski na szyjce i przelewa destylat do cylindra w celu zmierzenia alkoholometrem. Rzeczywistą siłę alkoholu, wynalezioną za pomocą tablicy redukcyjnej, dzieli się przez 2 i w ten sposób oznacza zawartość alkoholu w badanem winie.

Poz. 37.

Odmiany śledzi: bryslingi, breitlingi i t. p., przyrządzone jak śledzie, podlegają cłu według p. 4.

Poz. 44.

1) Towar pod nazwą kości sepji (as sepiae) podlega cłu według tej pozycji.

2) Kiszki baranie surowe, jako materjał do wyrobu strun, podlegają clu według tej pozycji.

Poz. 55.

Przy rewizji skór, wymienionych w p. 1, 2 i 3 poz. 55 należy przedewszystkiem określić sposób garbowania. Takich sposobów technika podaje 3: garbowanie roślinne, mineralne i kombinowane. Do p. 1 poz. 55 należą skóry garbowania roślinnego, do p. 2 — mineralnego i do p. 3 — kombinowanego.

Chcąc rozróżnić sposób garbowania, należy zbadać przekrój skóry. Skóry garbowania roślinnego, ciężkie i grube (ponad 1 mm.) mają przekrój żółto-czerwonawy; skóry garbowania mineralnego, małe, mają przekrój jasno-niebieskawy; skóry garbowania kombinowanego są to skóry poddane pierwotnie garbowaniu roślinnemu, następnie rozcięte przez grubość skóry i poddane garbowaniu mineralnemu.

Skóry bydlęce, jako dość grube, nie nadają się na niektóre wyroby; skóry te rozcina się przez grubość, przyczem wierzchnia część, czyli t. zw. naskórek (liczko), używaną bywa do wyrobu skór dużych lakierowanych, powozowych, na juchty i blanki. Blanki rymarskie robi się z naskórka (o grubości powyżej 1 mm.) garbowania roślinnego z przekrojem żółto-czerwonym; używa się je na pasy, paski, kufry i t. p. wyroby.

Dolna część skóry po zdjęciu naskórka używaną jest na szpalty. Szpalty mają zewnętrzny wygląd zamszy, różnią się jednak od niej twardością.

Surowiec chromowy ma przekrój jasno-niebieskawy; surowiec ałunowy — przekrój biały (bieli ręce), wskutek użycia mąki do garbowania.

Pergamin jest to skóra nie garbowana, a wygotowana w wodzie. Dla wyrobu pergaminu używa się skór: cielęcych (na bębny), oślich (na pergamin przezroczysty), młodych cieląt, kóz i martwo urodzonych baranów (na pergamin do pisania), skór świńskich (na oprawy książek).

Skóry chevreau — koźle — mają przekrój jasno-niebieski. Na ich powierzchni przy użyciu silnie powiększającej lupy widać duże pory grubego włosia i drobne — puchu; pory ułożone są linjami falistemi w ten sposób, że duże idą prawie równolegle do małych.

Skóry baranie — gemzy — mają przekrój jasno-niebieski; pory włosia i puchu są prawie jednakowe, ułożone nieprawidłowo w postaci grup, porozrzucanych bez symetrji. Zamsze wyrabia się ze skóry po oddzieleniu naskórka; w dotyku są szorstkie, ale zupełnie miękkie i elastyczne.

Boxcalf — skóry cielęce — garbowania roślinnego, bywają różnych kolorów.

Rind - box — są to duże jałowiczne skóry garbowania roślinnego.

Skóry świńskie, zbadane pod mikroskopem, mają na powierzchni pory szczeciny, rozmieszczone trójkątami po trzy włoski obok siebie.

Juchty są to skóry bydlęce duże, wyrobione na wierzchy, garbowania roślinnego niezależnie od koloru liczka.

Skóry reniferowe nie mają naskórka, są duże, miękkie, białe, o przekroju jasno-żółtym lub białym.

Skóry łosiowe — są to duże skóry, przerobione na zamsz, garbowania kombinowanego.

Poz. 57.

Postronki z żył zwierzęcych na równi z rzemieniami według p. 4.

Poz. 62.

Rośliny żywe, kwiaty i liście świeże lub suszone, jak również z dodatkiem drutu żelaznego lub innych materjałów pospolitych dla wzmocnienia łodyżek — podlegają clu według odpowiednich punktów poz. 62.

Poz. 71.

Szkło sproszkowane (drobno tłuczone lub mielone) według p. 2.

Poz. 76.

1) Jako wyroby majolikowe należy uważać takie wyroby ze zwyczajnej gliny plastycznej, powierzchnia których ozdobiona jest ręcznem malowidłem.

2) Naczynia apteczne z napisami, lecz bez ozdób według p. 1.

Poz. 77.

1) Masa szklana w kawałkach, jako materjał do fabrykacji szkła — narówni z odłamkami szkła.

2) Sposób rozróżniania szkła wodnego od łomu szklanego: szkło wodne sproszkowane przy gotowaniu w wodzie rozpuszcza się; roczyn ma zapach nieprzyjemny, sodowy, smak żrący, reakcję alkaliczną; łom szklany w wodzie nie rozpuszcza się, reakcja rozczynu obojętna.

3) Cegiełki szklane dęte według p. 2-b.

4) Dachówki szklane ze szkła półzielonego lane według p. 2 lit. a.

Poz. 92.

Tlenek antymonu surowy nieoczyszczony podlega clu według p. 1; tlenek ten trudno rozpuszcza się w ługu sodowym i potasowym. Tlenek antymonu chemicznie czysty (poz. 112 p. 9) rozpuszcza się w ługu sodowym i potasowym oraz w kwasie solnym.

Poz. 93.

Sposób rozróżniania kwasu borowego nieoczyszczonego od oczyszczonego:

kwas borowy nieoczyszczony (p. 2) tworzy małe szare albo brudnobiałe, łuskowate kryształy o połysku perłowej masy; smak ma gorzkawy, w dotyku tłustawy; rozpuszcza się w alkoholu etolowym; zabarwia płomień na zielono.

Oczyszczony kwas borowy (p. 4) ma czysto-białą barwę.

W celu uzyskania niższej stawki celnej bywa często sztucznie zanieczyszczony (sadzą). Zanieczyszczenie można łatwo rozpoznać; w tym celu próbkę towaru rozpuszcza się w wodzie, przesącza i odparowywa; czysty kwas borowy krystalizuje się, zanieczyszczenie pozostaje na sączku.

Poz. 108.

1) Dla rozróżnienia kwasu octowego od octu należy do 6 gr. badanego płynu dodać parę kropel fenolftaleiny, a następnie 8,5 cm.^{3} normalnego rozczynu sodu gryzącego (40 gr. $NaOH$ na 1 litr). Jeżeli płyn zabarwi się na kolor czerwony — to dowodzi, że badany kwas zawiera mniej niż 8,5% kwasu octowego (poz. 31), o ile płyn nie zabarwia się — badany produkt należy oclić według poz. 108.

2) Rozróżnienie taniny twardej od kalafonji:

tanina przy ogrzewaniu nie wydziela żywicznego zapachu, rozpuszcza się w wodzie, smak ma silnie ściągający; przy dodaniu koperwasu żelaznego zabarwia się na kolor ciemno-oliwkowy, nawet czarny. Kalafonja w wodzie nie rozpuszcza się, w spirytusie rozpuszcza się łatwo, przy spalaniu daje niewielką ilość popiołu.

Poz. 112.

1) Przetwory chemiczne i farmaceutyczne, oznaczone w taryfie bez wskazania ich gatunkowej czystości surowy, oczyszczony, czysty), podlegają clu według tych pozycji, w których są wyszczególnione; te, które są określone w taryfie jako surowe lub nieoczyszczone, o ile będą przywiezione w stanie oczyszczonym lub czystym, podlegają clu według poz. 112.

2) Rośliny i ich części, mające zastosowanie w medycynie, pod postacią mniej lub więcej drobnego proszku (grosso modo, pulveratum lub pulver subtillissimus) podlegają clu według p. 9, jako produkt farmaceutyczny.

3) Dla odróżnienia kryolitu naturalnego sproszkowanego (poz. 66 p. 2) od podwójnych soli fluorku sodu i glinu, krzemofluorku sodu i t. p. chemicznych związków (poz. 112 p. 9), należy towar poddać badaniu: kryolit pod mikroskopem, jako minerał mielony, przedstawia się pod postacią kawałków o ostrych kantach, różnej wielkości i postaci; chemiczne związki strącone składają się z jednakowych ziarn; kryolit przy gotowaniu z wodą daje reakcję neutralną, — wymienione produkty dają reakcję kwaśną lub alkaliczną.

4) Sposób badania mydła ołowianego:

mydło ołowiane (żywiczne) z wyglądu i zapachu przypomina kalafonję; nie rozpuszcza się w alkoholu, przy spalaniu daje dużo popiołu, zawierającego tlenek ołowiu. Obecność ołowiu można określić przez gotowanie w rozczynie gryzącego sodu lub potasu; po zneutralizowaniu rozczynu zakwasza go się kwasem solnym, rozcieńcza wodą i po dodaniu jodku potasu otrzymuje się żółty osad jodku ołowiu, który rozpuszcza się w gotującej wodzie, a po ostudzeniu wydziela się w postaci złocistych łusek.

Poz. 113.

1) Przetwory farmaceutyczne, wymienione w różnych pozycjach taryfy w stanie niedozowanym, o ile przywiezione są w stanie dozowanym — podlegają clu według poz. 113.

2) Przetwory, wymienione w poz. 112 p. 8 lit. c (sacharyna i t. d.), w pastylkach, tabletkach i t. p. można sprowadzać za specjalnem pozwoleniem Ministerstwa Skarbu.

Poz. 135.

Pozycję tę należy rozumieć:

Organiczne związki barwiące (barwniki) syntetyczne, ich zasady i leuko związki; pigmenty, laki pigmentowe i t. p.

Poz. 137.

1) Szkło wodne z domieszką kleju podług p. 2.

2) Produkty, wymienione w tej pozycji, w opakowaniach detalicznych podlegają clu łącznie z wagą bezpośredniego opakowania.

Poz. 139.

Surówka żelaza zwykła — podlega clu według p. 1, specjalna według p. 2. Specjalne gatunki surówki, jako to: surówka manganowa (ferro-mangan), zawierająca 5% lub więcej manganu, krzemowa (ferro-silicium), zawierająca 5% lub więcej krzemu i chromowa (ferrochrom), z wszelką zawartością chromu, można odróżnić na podstawie następujących cech:

1) Surówka manganowa zwierciadlana, z zawartością manganu od 5% do 35%, w świeżym złomie ma połysk srebrno-biały, grubo krystaliczny, blaszkowaty z błyszczącemi zwierciadlanemi płaszczyznami; surówka ta działa na igłę magnesową.

2) Surówka manganowa, z zawartością manganu ponad 35%, nie działa na igłę magnesową; złom ma drobno ziarnisty, bez wydatnych kryształów w równomiernej, nieco szorstkiej powierzchni; świeże złomy mają zabarwienie biało-szare z jedwabisto-matowym połyskiem; dłuższe działanie powietrza wytwarza na powierzchni złomów mieniącą się warstwę tlenków i wtedy zabarwienie przypomina piryt żelazny.

3) Surówka krzemowa jest podobna do surówki szarej zwykłej; złom ma grubo ziarnisty z silnie błyszczącemi punktami i zwykłemi lub gwiaździstemi blaszkami o połysku szkła; zabarwienie szare lub szarawe.

4) Surówka chromowa odznacza się wielką twardością i kruchością; bywa przywożona pod postacią niewielkich złomów lub zlepieńców ziarnistych; złom surówki jest wyraźnie ziarnisty, drobno promienisty lub włóknisty, jasno-białawy, upstrzony drobnemi wydatnemi blaszkami; pod działaniem powietrza powierzchnia złomu żółknie i występuje na niej warstwa tlenków, przez co staje się podobną do surówki manganowej.

Poz. 140.

1) Do stali, żelaza sztabowego, taśmowego i surowników, podlegających clu według p. 1, zalicza się takie nieobrobione gatunki stali i żelaza, przekrój których ma formę najprostszych figur geometrycznych, jako to: kwadratu, trójkąta, prostokąta, równoległoboku, ukośnika (rombu), trapezu, koła, części koła lub pierścienia, owalu i t. p., również z nieznacznemi występami lub wcięciami, jak to bywa w stali i żelazie żeberkowanem, karbowanem i resorowem.

Do tych samych gatunków stali i żelaza zaliczać należy również takie odmiany, które mają powierzchnię niegładką, pokrytą wzorami, wykonanemi przez walcowanie, a także stal i żelazo kątowe, z wyjątkiem kątowoteokowego, od kórego cło pobiera się według p. 3.

2) Przy określaniu wymiarów przekrojów stali i żelaza, należy przyjmować pod uwagę wymiar największego boku przekroju.

W stali i żelazie o przekroju owalnym ustala się wymiar podług największej osi owalu; w stali i żelazie o przekrojach pierścieniowych ustalić należy największą odległość pomiędzy punktami końcowemi. W stali i żelazie kątowem sprawdza się wymiary po stronie zewnętrznej: w gatunkach równoramiennych — jednego z dwóch równych ramion, w gatunkach nierównoramiennych — większego ramienia.

3) Sprawdzanie grubości blachy mikrometrem nie jest dostatecznem, gdyż wszelka blacha po brzegach wskutek walcowania jest cokolwiek cieńsza; najlepszy sposób sprawdzania oparty jest na wyważaniu arkuszy blachy, przyjmując za podstawę, że 1 m. kw. blachy o grubości 1 milimetra waży 7,8 klg., a 1 cm. kw. 0,78 gr.

4) Arkusze, płyty i blacha surowa czarna — stalowe i żelazne, nacięte w figury wszelkiej formy, według p. 3 lub 4.

Poz. 148.

Platyna ma szaro-białą barwę, znaczny ciężar gatunkowy, nie rozpuszcza się w kwasach. W stanie czystym rozpuszcza się jedynie tylko w wodzie królewskiej; w stopach z metalami, rozpuszczalnemi w kwasie azotowym, platyna również częściowo się rozpuszcza.

Poz. 149.

Wyroby metalowe, mające wygląd pozłoconych lub posrebrzonych, powinny być poddawane próbie dla ustalenia prawdziwej pozłoty lub posrebrzenia.

Sposób określania pozłoty i posrebrzenia.

Dla badania potrzebne są następujące odczynniki:
1. woda destylowana,
2. czysty kwas azotowy (biały o ciężarze gatunkowym 1,25 do 1,30): (HNO_3),
3. czysty kwas solny (HCl),
4. amoniak płynny (NH_3),
5. rozczyn azotanu srebra (lapisu) ($AgNO_3$),
6. rozcieńczony kwas azotowy (HNO_3),
7. mieszanina równych części (wyważonych) czerwonego dwuchromianu potasu (CrO_3"CrO_4K_2), czystego kwasu azotowego (HNO_3) i wody,
8. rozczyn rtęci (Hg) w kwasie azotowym (HNO_3),
9. rozczyn obojętnego chlorku miedziowego ($CuCl_2$) w wodzie,
10. półprocentowy rozczyn dwusiarczku sodu (Na_2S_2),
11. eter (etylowy, siarczany): (C_2H_5) 2⁰,
12. alkohol (etylowy): (C_2H_5OH).

Z przyborów potrzebne są: a) kamień probierczy, b) kilka probówek, c) lejek szklany, d) lampka bunzenowska lub spirytusowa, e) biały papier do sączenia, f) czysta wata i g) pałeczka szklana.

Odczyniki i przybory muszą być utrzymane czysto, gdyż inaczej wynik badania byłby wątpliwy.

Woda nie może zawierać najmniejszego zanieczyszczenia chlorem, w przeciwnym razie próba na posrebrzenie wypadłaby wątpliwie; używa się tylko destylowanej wody.

Kwas azotowy zanieczyszczony chlorem rozpuszcza złoto, a srebro przemienia już podczas rozpuszczania w chlorek srebra; kwas ten musi być zatem bezwzględnie czysty, t. j. wolny od przymieszek.

Kwas solny zanieczyszczony kwasem siarczanym strąca w metalach posrebrzanych, zawierających ołów, biały osad siarczku ołowiu (i chlorku ołowiu), który możnaby mylnie uważać za chlorek srebra; kwas ten musi być zatem również czysty.

Rozczyn azotanu srebra w wodzie służy do zbadania czystości kwasu azotowego. Jeżeli kwas azotowy stoi obok kwasu solnego, zostaje łatwo przezeń zanieczyszczony. Rozczyn azotanu srebra służy również do zbadania, czy destylowana woda nie zawiera śladów chloru. W tym celu wpuszcza się do 50 cm.³ wody dwie krople czystego kwasu azotowego i dwie krople rozczynu azotanu srebra. O ile woda była zupełnie wolna od chloru pozostanie niezmącona.

Dla przyrządzenia dwusiarczku sodu gotuje się (około 10 minut) 30 gr. krystalicznego siarczku sodu (Na_2S) i 4,2 gr. kwiatu siarczanego w 100 cm.³ wody. Po zupełnem rozpuszczeniu siarki rozcieńcza się rozczyn wodą do objętości 1 litra.

Dla przekonania się, czy przedmiot jest pozłacany lub posrebrzany, służą trzy sposoby: próba na kamieniu probierczym, próba na samym przedmiocie i próba przez rozpuszczanie.

a) Proba na kamieniu probierczym.

Kamień probierczy musi być przed próbą dokładnie oczyszczony. Przedmiotem badanym należy na nim wykonać dość szeroką kreskę, przyciskając go miernie do kamienia.

Jeżeli robiono próbę **na pozłotę,** to czysty kwas azotowy rozpuści z kreski tylko części metalów nieszlachetnych, czyste złoto pozostanie nierozpuszczone. O ile pozłota jest nieznaczna, próbę należy powtórzyć rozcieńczonym kwasem azotowym.

Przy próbach **na posrebrzenie** kwas azotowy rozpuści zupełnie kreskę na kamieniu. Wtedy do otrzymanego rozczynu na kamieniu dodaje się pałeczką szklaną kropelkę kwasu solnego. W razie obecności srebra nastąpi białe zabarwienie rozczynu. Przy bardzo nieznacznej ilości srebra wystąpi połysk jakby po oliwie. Jeżeli kreskę srebrną potraktujemy nie kwasem azotowym, a mieszaniną czerwonego dwuchromianu potasu — rozczyn zabarwi się na kolor krwisty.

b) Próba na przedmiocie.

Powierzchnię przedmiotu należy w miejscu przeznaczonem do badania dokładnie oczyścić z zanieczyszczenia i rozpuścić, o ile jest, powłokę lakieru. W tym celu wyciera się badane miejsce alkoholem, a następnie eterem, używając do tego czystej waty. Po pewnym czasie osusza się go bibułą. Jeżeli przedmiot jest pokryty szkłem wodnem, rozpuszcza się pokrycie we wrzącej wodzie.

Przy próbie **na pozłotę,** o ile przedmiot nie jest pozłocony, po zwilżeniu oczyszczonego miejsca kwasem azotowym (czystym lub rozcieńczonym) powierzchnia metalu rozpuści się natychmiast, przyczem rozczyn gwałtownie się pieni. O ile na powierzchni znajduje się prawdziwa pozłota, zapienienie następuje dopiero po pewnym czasie, wtedy, gdy kwas przeniknie pozłotę.

Oprócz wymienionej, można jeszcze przeprowadzić próby, traktując przedmiot rozczynem rtęci lub rozczynem obojętnego chlorku miedziowego. W razie prawdziwej pozłoty oba rozczyny nie oddziałają zupełnie na zwilżoną niemi powierzchnię; na powierzchniach niepozłoconych pierwszy rozczyn pozostawia białą plamę, drugi — bronzową.

Przy próbach **na posrebrzenie** powierzchnia zwilżona mieszaniną czerwonego dwuchromianu potasu zabarwi się krwisto lub pokryje krwistym osadem.

W razie bardzo słabego posrebrzenia należy przeprowadzić dalsze badanie. W tym celu na przedmiot badany przenosi się kropelkę rozczynu dwusiarczku sodu; po upływie 10 minut dokładnie opłukuje się badane miejsce wodą. Jeżeli przedmiot był posrebrzony, — rozczyn dwusiarczku sodu pozostawi szarą plamę koloru stali; inne białe metale i stopy nie okażą żadnej reakcji. Wyjątek stanowi tylko miedź, powleczona na powierzchni rtęcią. Miedź taka pod działaniem kropli rozczynu zabarwia się szybciej niż srebro i bardziej na czarno. Próba ta jest bardzo dokładna nawet przy najlżejszem posrebrzeniu.

Gdyby należało przekonać się, czy cały badany przedmiot jest ze złota lub srebra, to badanie musi być przeprowadzone w głębszych przekrojach.

c) Próba przez rozpuszczanie.

Złoto i srebro w listkach, cienkich drucikach, tkaninach z drutu rozpuszcza się wprost; z przedmiotów grubych (drutu, blachy, płytek, wyrobów i t. p.) zeskrobuje się niewielką część powierzchni i te opiłki bada się w rozczynie.

Próbę, przygotowaną w ten sposób, wkłada się do probówki na dno i nalewa kwasem azotowym tak, aby wszystkie cząstki były pokryte; następnie probówkę zlekka się podgrzewa. O ile badany przedmiot zawiera prawdziwe **złoto,** — w probówce nie nastąpi żadna reakcja; w przeciwnym razie działanie kwasu zaznaczy się wzburzeniem, zapienieniem i rudym dymem. Jeżeli wzburzony rozczyn wysunie cząstkę metalu do góry po ściance probówki, należy ją z powrotem otrząsnąć pod płyn. Cząstki metalu rozpuszczą się zupełnie, albo niezupel-

nie Wyczekiwać tej chwili nie potrzeba; przekonawszy się, że zewnętrzna powłoka przedmiotu lub odłamku jest pod działaniem kwasu usunięta, należy powstrzymać reakcję przez ostudzenie probówki w zimnej wodzie i prowadzić dalsze badanie. Zabarwiony rozczyn znajdujący się w probówce, będzie zupełnie przezroczysty i jeżeli w nim nie dostrzega się żadnych cząstek stałych, oprócz resztek nierozpuszczonych przedmiotów lub odłamków w postaci drobnych błyszczących lub ciemnych listków — jest to dowodem, że pozłoty nie było. W przeciwnym razie należy osobno zbadać pozostałe w probówce cząstki stałe. Będą to albo cieniutkie listki złota, albo resztki niedokładnie usuniętego z powierzchni przedmiotu lakieru. Celem ostatecznego ustalenia wyniku próby, usuwa się z probówki resztki nierozpuszczonego przedmiotu lub odłamków, zlewając ostrożnie po zmąceniu płyn do innej probówki w taki sposób, aby wraz z nim spłynęły cząstki stałe, które mają być jeszcze badane. Po dodaniu wody królewskiej (lub kwasu solnego, jeżeli był użyty nadmiar kwasu azotowego) nagrzewa się probówkę przez czas dłuższy. O ile wtedy znikną wskutek rozpuszczenia cząstki stałe, będzie to potwierdzeniem, że przedmiot był pozłocony, o ile zaś takow pozostaną, należy po odfiltrowaniu płynu zebrać je z filtru na drucik lub blaszkę platynową, wysuszyć i spalić w płomieniu lampy gazowej lub spirytusowej, aby się ostatecznie przekonać, czy były to resztki lakieru, t. j. że przedmiot nie był pozłacany.

Jeżeli proba miała wykazać **srebro** i cała zawartość probówki już jest rozpuszczona, dodaje się przynajmniej drugie tyle wody i dolewa kilka kropel kwasu solnego. Jeżeli w rozczynie znajduje się prawdziwe srebro, w probówce powstaje zawiesina mlecznego koloru. Dla zupełnej dokładności probówkę zatyka się i przez wstrząsanie jej zgęszcza się w jedną masę całą zawiesinę; następnie rozczyn przesącza się (filtruje) do drugiej probówki. Osad pozostały na sączku przemywa się dokładnie destylowaną wodą, w celu zupełnego usunięcia resztek kwasu. Część oczyszczonego osadu kładzie się do czystej probówki, część — na biały papier. O ile badany osad przedstawia chlorek srebra ($AgCl$), to część włożona do probówki po zalaniu amoniakiem płynnym natychmiast rozpuszcza się zupełnie, część położona na białym papierze — czernieje powoli.

Jeżeli zawartość probówki nie jest całkowicie rozpuszczona i zawiera np. biały osad w proszku (co wskazuje na obecność cyny), należy ją rozcieńczyć podwójną ilością wody i przesączyć; przesączony płyn należy badać na srebro kwasem solnym w sposób wskazany powyżej.

Poz. 150—151—152—153.

Odlewy z żeliwa, stali i żelaza kowalnego oraz utwardzanego można rozróżnić w sposób następujący;

1) Odlewy z żeliwa w stanie surowym mają powierzchnię ciemno-szarą, niebardzo gładką; przy uderzaniu młotem wydają dźwięk głuchy, niemetaliczny; przy nacinaniu ostrem narzędziem łatwo się kruszą; świeży złom jest ziarnisty o zabarwieniu ciemno-szarem.

2) Odlewy stalowe w stanie surowym mają powierzchnię jasno-szarą, gładką; przy uderzaniu młotem wydają dźwięk czysty metaliczny; przy nacinaniu ostrem narzędziem nie kruszą się; świeży złom jest drobnoziarnisty o zabarwieniu jasno-szarem.

3) Odlewy z żeliwa kowalnego (kuto-lane) bywają przeważnie drobne; powierzchnię mają ściśle jednolitą gładką i z ledwie widocznym szwem, pozostałym po odlaniu; cienkie wyroby poddają się do pewnego stopnia wyginaniu; świeży złom, barwy szaro-matowej, jest drobno-ziarnisty; ziarna złomu, w miarę znaczniejszej odległości od powierzchni, bywają większe i ciemniejsze, co wywołuje wrażenie jak gdyby przełom okrążony był jasnym cienkim pierścieniem, przylegającym do powierzchni.

4) Odlewy żeliwne utwarzane (przeważnie walce młynarskie) są z dobrego szarego surowca; powierzchnia ich jest gładka o kolorze biało-szarym, bardzo twarda; głębsze warstwy surowca zachowują własności i charakter zwykłego szarego.

Za surowe wyroby (lane, kuto-lane, kute i prasowane) należy uważać takie, które doprowadzone do pewnej formy, określającej przedmiot, nie były więcej obrobione.

Za obrobienie nie uważa się: obcinania końców, obcięcia nadlewu, oszorowania odlewu, usunięcia szwów lub występów w odlewach i wyciskach, oczyszczenia odlewów z ziemi, otworów wywierconych do rozpoznania pustych próżniowych skupień w odlewach, próbnego nadtłoczenia w celu zbadania materjału i pokrycia smołą lub asfaltem, tylko w celu ochrony od rdzy.

Za wyroby obrobione należy uważać takie, które mają zmienioną powierzchnię lub zmniejszoną objętość przez toczenie, wiercenie, frezowanie, heblowanie, dopasowanie, szlifowanie, polerowanie i t. p., wiercenie dziur, przypiłowywanie dwóch powierzchni do siebie, obcinanie z wygładzaniem brzegów, łączenie paru przedmiotów za pomocą nitów, bolców lub spawania. Ulepszanie powierzchni w wirujących beczkach lub za pomocą ciągnięcia i walcowania na zimno uważa się za obrobienie.

Poz. 152.

Kotły parowe podlegają ocleniu razem z armaturami (osprzętami), o ile są z niemi dostarczone w jednej przesyłce i niewątpliwie do nich należą, nawet jeżeli są oddzielnie opakowane.

Do armatur zalicza się: kurki dozorcze, wodowskazy, manometry, zawory bezpieczeństwa, zawory parowe do odprowadzania pary, zawory i strumiennice do zasilania i przemywania, władzy, świstki i syreny; całkowite paleniska, zastosowane do urządzenia, ramy, drzwi, zasuwy, zamknięcia kanałów spalinowych, zawieradła kanałowe do regulowania ciągu i przybory do szorownia palenisk lub oczyszczania kanałów i rurek od sadzy lub kamienia kotłowego. Ilość wszystkich tych przedmiotów nie może przekraczać niezbędnie potrzebnej dla urządzenia.

Poz 154.

Naczynia blaszane nie emaljowane podlegają cłu według p. 1 lit. a, lit. b, I, II

Poz. 155.

1) Wymiar drutu spłaszczonego lub fasonowego określa się na tych samych zasadach, jak stali i żelaza sztabowego.

2) Wymiar drutu pokrytego farbą, lakierem, emalją lub metalami nieszlachetnemi określa się razem z pokryciem (z wyjątkiem pokrycia gumą lub materjałami włóknistemi).

Poz. 156.

Punkt 1 lit. b, 1 należy rozumieć:
gwoździe druciane; cięte do podków; kołki i sztyfty do fortepianów; gwoździe z surowca kowalnego.

Poz. 161.

Do narzędzi ręcznych należy zaliczać także i te przedmioty, które chociaż nie są używane w rzemiosłach do wykonania pewnych czynności, są jednak pośrednio z niemi związane, odgrywając w nich rolę przygotowawczą lub pomocniczą. Do takich należą: wszelkiego rodzaju klucze do nakrętek, kowadła, miechy kowalskie i ślusarskie. lutówki, lampy lutownicze i t. p.

Poz 165.

Jako cynfolję należy clić: a) cienką blachę z miedzi lub jej stopów o wadze nie większej niż 0,033 kg. w 1 m. kw, b) cienką blachę z cyny o wadze nie większej niż 0,264 kg. w 1 m. kw.

Poz. 167.

1) Za maszyny należy uważać wszelki zespół mechanizmów, wykonywujących określoną mechaniczną pracę.

2) Za aparaty należy uważać takie przyrządy, które nie wykonywują mechanicznej pracy i nie mają mechanizmów, a o ile mają mechanizmy, to tylko dla wykonania podrzędnej lub pomocniczej czynności.

3) Za maszyny lub aparaty kompletne należy uważać takie urządzenia mechaniczne, które po złożeniu, ustawieniu i puszczeniu w ruch, mogą wykonywać właściwą im pracę.

4) Za maszyny lub aparaty niekompletne należy uważać takie urządzenia mechaniczne, które chociaż, po złożeniu i ustawieniu, stanowią maszyny lub aparaty, lecz nie mogą być puszczone w ruch i nie mogą wykonywać oznaczonej pracy z powodu braku niektórych części.

5) Za części maszyn i aparatów należy uważać obrobione części mechanizmów; nieobrobione podlegają clu według jakości.

6) Za części zapasowe maszyn i aparatów należy uważać takie, które są dostarczane razem z kompletnemi maszynami, w celu zastąpienia takich samych części, znajdujących się w maszynach lub aparatach.

7) Części maszyn z tkanin, gumy, skóry, drzewa, szkła i t. p. materjałów, jako też pasy napędne, liny, rury, kurki, (krany) strumiennice (inżektory), maźnice, gwizdawki, liczniki, manometry, dostarczane z odnośnemi maszynami w odpowiedniej ilości i wchodzące w skład mechanizmu, jako organa niezbędne, — podlegają clu łącznie z maszynami lub aparatami według jakości maszyn lub aparatów. Części maszyn do łączenia między sobą maszyn lub aparatów (pasy napędne, liny, rury, kurki, zawory i t. p.) podlegają clu według jakości.

Poz. 169.

Armatury do oświetlenia elektrycznego, jako to: lampy, żyrandole, kandelabry, kronsztyny, chociażby z przymocowanemi do nich przewodami i wyłącznikami — podlegają clu według swej jakości.

Poz. 171.

Cześci zegarów wieżowych, które nie stanowią kompletnego mechanizmu zegarowego — podlegają clu według jakości.

Wahadła, tarcze, strzałki, ciężarki do zegarów stołowych i ściennych, dostarczone w odpowiedniej ilości razem z niemi, podlegają clu łącznie z mechanizmami, nawet jeżeli są oddzielnie opakowane.

Poz. 173.

Kołowce (welocypedy) niekompletne, składające się z ramy i niektórych części z nią połączonych — podlegają clu według p. 3.

Poz. 177.

1) Jako tekturę i karton (według p. 1) należy uważać arkusze z masy papierowej o wadze w 1 m. kw. powyżej 250 gr.

2) Papier niewymieniony oddzielnie, składający się z kilku warstw, z których zewnętrzne są z masy farbowanej według p. 2 lit. c.

3) Dla odróżnienia papieru ze znakami wodnemi od papieru wyciskanego należy badany papier zmoczyć z jednej strony roztworem azotynu rtęci, następnie przeciwną stronę poddać działaniu pary amoniaku. Wodne znaki czernieją szybciej od tła, znaki wyciskane — wolniej.

4) Białe lub kolorowe rodzaje bibułki z masy papierowej wyższego gatunku (jednostajnie czystej) o wadze mniej niż 22 gr. w 1 m. kw. podlegają clu według p. 2 lit. g.

Bibułka z masy niższego gatunku (szarej), używana do owijania butelek, tej samej lub mniejszej wagi właściwej, opłaca cło według p. 2 lit. c.

5) Jako papier do papierosów, wymieniony w p. 2 lit. g. należy uważać nie papier ustnikowy (mundsztukowy), a takie gatunki papieru, które bywają używane zamiast bibułki do papierosów.

6) Obrazki do malowania w zeszytach lub niepociętych arkuszach według p. 3 lit. a.

7) Worki z przędzy i tkaniny papierowej bez domieszki lub z domieszką innych materjałów podlegają clu według p. 5 lit. d. 1.

8) Do wyrobów introligatorskich nie należą takie wyroby, wykonanie których polega głównie na wycinaniu lub wyciskaniu, bez użycia kleju, jako koniecznego czynnika; klej jednakże może być stosowany do przymocowania podrzędnych części.

Poz. 183.

1) Sprawdzanie numerów przędzy, oznaczonych w poz. poz. 183, 184 i 186, uskutecznia się w sposób następujący:

Na próbne motowidło o obwodzie 1½ yarda nawija się za pomocą 80 obrotów pasmo przędzy o długości 120 yardów.

Po zważeniu tego pasma na wadze laboratoryjnej określa się numer przędzy podług Tablicy Nr. 1.

TABLICA Nr. 1

dla określania numerów przędzy niewysuszonej.

I. Przędza pojedyńcza bawełniana poz. 183:

1) wadze pasma 1,705 gr. odpowiada Nr. 38 skali angielskiej
2) „ „ 1,080 gr. „ Nr. 60 skali angielskiej
3) „ „ 0,810 gr. „ Nr. 80 skali angielskiej

II. Przędza pojedyńcza lniana, konopna i t. p. poz. 184:

1) wadze pasma 2,592 gr. odpowiada Nr. 70 skali angielskiej
2) „ „ 5,184 gr. „ Nr. 35 skali angielskiej
3) „ „ 15,116 gr. „ Nr. 12 skali angielskiej

III. Przędza pojedyńcza wełniana poz. 186:

1) wadze pasma 1,924 gr. odpowiada Nr. 57 skali metrycznej.

Przy sprawdzaniu numerów przędzy nitkowanej postępuje się podobnie, z tą jednak różnicą, że otrzymaną wagę pasma, przed porównaniem z danemi tablicy Nr. 1, dzieli się przez ilość pojedyńczych nitek, użytych do nitkowania.

Dla otrzymania pewniejszego wyniku należy namotać kilka pasm i określać je łącznie, co przy porównaniu z tablicą Nr. 1 musi być uwzględnione.

Waga, określona dla odpowiednich numerów przędzy, uwzględnia normalną wilgotność materjałów włóknistych, czyli stopień nasiąknięcia ich wodą z otaczającego powietrza. Ten stopień wynosi: dla przędzy bawełnianej 8½%, lnianej 12%, wełnianej 18¼% wagi suchej przędzy. W wypadkach wątpliwych lub też kiedy waga badanej przędzy blizką jest określeń wskazanych w tablicy Nr. 1, należy przed ważeniem przędzę odpowiednio wysuszyć. W tym celu pasma przyszykowane jak poprzednio suszy się w temperaturze 100° C około dwóch godzin. Po wysuszeniu należy przędzę zważyć i otrzymaną wagę suchych pasm powiększyć dla przędzy bawełnianej o 8½%, dla przędzy lnianej o 12% i dla przędzy wełnianej o 18¼%. Na podstawie wagi ustalonej w ten sposób określa się numera przędzy podług tablicy Nr. 1.

Można również ustalać numera przędzy na zasadzie wagi pasm wysuszonych podług Tablicy Nr. 2.

TABLICA Nr. 2
dla określania numerów przędzy wysuszonej.

I. Przędza pojedyńcza sucha bawełniana poz. 183:

1) wadze pasma	1,571 gr. odpowiada	Nr. 38	skali angielskiej
2) „ „	0,995 gr. „	Nr. 60	
3) „ „	0,747 gr. „	Nr. 80	

II. Przędza pojedyncza sucha lniana, konopna i t. p. poz. 184:

1) wadze pasma	2,314 gr. odpowiada	Nr. 70	skali angielskiej
2) „ „	4,629 gr. „	Nr. 35	
3) „ „	13,496 gr. „	Nr. 12	

III. Przędza pojedyńcza sucha wełniana poz. 185:

1) Wadze pasma 1,628 gr. odpowiada Nr. 57 skali metrycznej.
2) Wstęgi i taśmy sklejane z przędzy apreturowanej według p. 2.
3) Powrozy i sznury z przędzy bawełnianej, zmieszanej z innemi materjałami roślinnemi według p. 2.

Poz. 184.

Szczeliwo z przędzy konopnej do dławnic przesiąknięte łojem według poz. 184.

Poz. 185.

Przędza bourre de soie składa się z krótkich (25—30 cm.) włókien jedwabiu i jest mniej lub więcej puszystą. Jedwab nitkowany z surowego jedwabiu ma wygląd gładkich i błyszczących nici, składających się z bardzo długich włókien.

Poz. 187 i 188.

1) Pod nazwą perkalu i płótna bawełnianego należy rozumieć wyroby tkackie, których wątek i osnowa składają się z przędzy nienitkowanej, ze splotem t. zw. płóciennym. Splot płócienny powstaje wtedy, kiedy jedna z nitek wątku przechodzi ponad parzystemi nitkami osnowy, a, druga sąsiednia z nią, idzie ponad nieparzystemi i naodwrót.

2) Pod nazwą tkaniny należy rozumieć wyroby tkackie, które powstają ze splatania pod kątem prostym co najmniej dwóch krzyżujących się układów nitek. Jeden z tych układów podłużny nosi nazwę osnowy, poprzeczny nazwę wątku.

Poz. 190.

Przyrządy gimnastyczne z powrozów nawet z dodatkami metalowemi lub drewnianemi według tej pozycji.

Poz. 193.

Płótno lniane ma te same cechy zasadnicze, jak i płótno bawełniane.

Poz. 194.

1) Opony dostarczane łącznie z maszynami podlegają clu według swej jakości, niezależnie od maszyn.

2) Pasy napędne (konopne) powrozowe podlegają clu według tej pozycji.

3) Szczeliwo do dławnic z tkanin bawełnianych lub konopnych nasyconych łojem nawet z dodatkiem grafitu podlega clu według tej pozycji.

4) Wyściłki do obuwia z masy korkowej, podklejone z jednej strony tkaniną bawełnianą podlegają clu według tej pozycji.

Poz. 196.

Do tej pozycji należą tkaniny i chustki jedwabne wyrobione z przędzy pojedyńczej ze splotem płóciennym (p. poz. poz. 187, 188) drukowane po utkaniu.

Poz. 199.

1) Jako tkaniny z przędzy czesankowej (p. 1) należy uważać tkaniny gładkie z przędzy o włóknie długiem, gładkiem równolegle ułożonem.

2) Jako tkaniny niewymienione w p. 1) wszelkie inne p., 2) należy uważać tkaniny z przędzy o włóknie krótkiem, splątanem, przeważnie szorstkie.

Poz. 202.

Wyroby pilśniowe, podobne do tkanin powstają za pomocą pilśnienia, t. j. ściskania włókien w ten sposób, że włoski, składające włókna pod wpływem ciśnienia, wilgoci i ciepła zbiegają się w splątaną zwartą całość.

Poz. 203.

Materjały wełniane, wyrobione na wzór kobierców, wagi powyżej 1 kg. w 1 m. kw., podlegają clu według tej pozycji.

Poz. 205.

1) Wyroby dziane czyli pończosznicze powstają albo z jednego układu nitek lub nawet z jednej nitki, która posuwając się wpoprzek wyrobu w jedną i drugą stronę, tworzy po drodze oczka i, powracając, przechodzi przez nie, albo z jednego podłużnego układu nitek, które odchylają się w bok dla utworzenia oczek, przechodząc jednocześnie przez sąsiednie oczka.

2) Wyroby plecione powstają z jednego podłużnego układu nitek, które podchodzą jedne pod drugie, jak w tkaninie, z tą różnicą, że każda z tych nitek po dojściu do brzegu plecionki, zagina się i biegnie pochyło do drugiego brzegu, krzyżując się po drodze ze wszystkiemi innemi nitkami, ułożonemi jeszcze w poprzednim kierunku.

Poz. 206.

Wyroby dzierzgane (tiule) powstają z trzech układów nitek: osnowy, idącej w kierunku podłużnym i dwóch wątków idących pochyło; wątki krzyżują się z sobą i zadzierzgują pętelkowo każdą nitkę osnowy.

Poz. 209.

Uwagi ogólne do poz. 183 — 209. Uwaga VI należy rozumieć:

Przy wymiarze cła od wyrobów tkanych i wymienionych w poz. 209, pończoszniczych, plecionych i szmuklerskich, z dodatkiem jedwabiu i szychu, a także złota i srebra, uważa się:

Poz. 212.

Spinki wszelkiego rodzaju, oprócz złotych, srebrnych i platynowych (poz. 148) podlegają cłu według tej pozycji.

Poz. 215.

1) Wyroby z materjałów, wymienionych w pozycji 215, niewykończone lub napół obrobione, poglegają cłu według tej pozycji, narówni z wyrobami gotowemi.

2) Wyroby galanteryjne, ozdobione drogiemi kamieniami prawdziwemi lub sztucznemi, jak również kamienie w oprawach metalowych (oprócz opraw z metali szlachetnych) podlegają cłu według p. 1.

Poz. 216.

Wszelkie przedmioty, mające zastosowanie przy robotach kancelaryjnych lub rysunkowych, o ile nie są w innych pozycjach taryfy wymienone, podlegają cłu według tej pozycji.

Warszawa, dnia 1 maja 1920 r.

Dyrektor Departamentu Ceł:

(—) *Dzierzgowski.*

269.

OKÓLNIK L. 5272/DC.

Do wszystkich urzędów celnych na obszarze b. zaboru rosyjskiego oraz do urzędów celnych w Szczakowej, Oświęcimiu i Dziedzicach.

Departament Ceł Ministerstwa Skarbu zawiadamia, że z powodu zamknięcia granic Państwa w czasie wymiany i stemplowania banknotów koronowych prolongują się **do 31 maja** r. b. włącznie wszystkie pozwolenia Państwowej Komisji Przywozu i Wywozu, których termin upłynął w międzyczasie od 15 do 30 kwietnia r. b. włącznie.

Warszawa, dnia 2 maja 1920 r.

Dyrektor Departamentu Ceł:

(—) *Dzierzgowski.*

Pożyczki państwowe.

270.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Skarbu Nr. 41982/20 w przedmiocie przyjmowania obligacji 5% wewnętrznych długo i krótkoterminowych pożyczek państwowych z 1920 r., jako kaucji i wadjów, oraz przechowywania i lombardowania tych obligacji.

W wykonaniu Ustaw z dnia 27 lutego 1920 r. w przedmiocie wypuszczenia 5% krótkoterminowej i długoterminowej wewnętrznych pożyczek państwowych z 1920 r. (Dz. Ust. Rz. P. Nr. Nr. 21 i 25 z 1920 r. poz. 115 i 152) zarządzam co następuje:

Art. 1.

Obligacje 5% wewnętrznej pożyczki państwowej z 1920 r. zarówno krótkoterminowej, jak długoterminowej, przyjmować się będzie we wszystkich instytucjach i kasach rządowych według wartości imiennej tych obligacji zamiast waluty, mającej obieg w Rzeczypospolitej, jako:

1) wadja przy licytacjach,

2) kaucje akcyzowe i celne,

3) kaucje przy zawieraniu umów i kontraktów ze Skarbem,

4) kaucje, składane do depozytów instytucji sądowych i wszelkich innych instytucji rządowych w wypadkach, gdy prawo składanie kaucji pieniężnych przewiduje.

Art. 2.

Obligacje obu pożyczek wymienionych w art. 1 oraz kupony od nich przyjmować się będzie na równi z walutą obiegową w urzędach państwowych przy wpłacaniu należności za ziemię, inwentarz i urządzenia, dostarczone na rachunek Rządu przy przeprowadzaniu parcelacji, kolonizacji i innych reform rolnych.

Art. 3.

Obligacje 5% wewnętrznych pożyczek państwowych z 1920 r. przyjmować się będzie do przechowywania w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej i jej Oddziałach oraz w Pocztowej Kasie Oszczędności bez żadnej za to opłaty.

Art. 4.

Na zastaw obligacji 5% wewnętrznych pożyczek państwowych z 1920 r. Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa i jej Oddziały udzielać będą pożyczki na następujących warunkach:

1) Wysokość pożyczki wynosić może do 80% imiennej wartości obligacji, przyjętych do zastawu,

2) od pożyczek tych pobierać się będzie 5½% rocznie,

3) termin pożyczki nie może przekraczać 6 miesięcy.

Warszawa, dnia 15 kwietnia 1920 r.

Minister Skarbu:

w/z

(—) *Rybarski.*

(Monitor Polski Nr. 103, z dn. 7/V 1920 r.).

271.

OKÓLNIK L. 631.

Do wszystkich pp. Dyrektorów Departamentów, Szefów Sekcyj, Dyrektorów i Prezesów Urzędów Ministerstwa Skarbu z prośbą o szerokie opublikowanie wśród podwładnych sobie Pracowników.

Celem ułatwienia pp. Pracownikom i Pracowniczkom Państwowym nabywania Pożyczek Państwowych, w myśl rozporządzenia Pana Ministra Skarbu, Wydział Rachuby Sekcji Prezydjalnej Ministerstwa Skarbu otwiera subskrypcję na obie pożyczki dla p. p. Pracowników i Pracowniczek Ministerstwa Skarbu na następujących warunkach.

Subskrybowana suma będzie wpłacana z potrąceń miesięcznych poborów w 10 ratach.

Na każdą wpłatę subskrybent otrzymywać będzie pokwitowanie imienne. Pokwitowania te nie mogą być jednak cedowane na osoby trzecie.

Wydział Rachuby przekazuje miesięcznie wszystkie otrzymane wpłaty na pożyczki do Centralnej Kasy Państwowej.

Wpłacający, po wpłaceniu do Wydziału Rachuby sumy odpowiadającej wysokości subskrybowanych odcinków, mogą za zwrotem otrzymanych pokwitowań otrzymać z Wydziału Rachuby polecenie do Centralnej Kasy Państwowej na wydanie mu opłaconych świadectw tymczasowych lub odcinków pożyczki.

Świadectwa tymczasowe i ostateczne papiery pożyczek będą wydawane:

Subskrybującym na sumy od 500 Mk. - w odcinkach 100-markowych,

Subskrybującym na sumy od 500 — 1000 Mk. w odcinkach 500-markowych

i Subskrybującym na sumy od 1000 Mk. wzwyż w odcinkach 1.000 Mk.

Życzący sobie mogą poza miesięcznemi strąceniami ze swych poborów wpłacać w Wydziale Rachuby i gotówkowe sumy na poczet subskrybowanych sum.

Urzędy Ministerstwa skarbu, wypłacające pobory bezpośrednio z Kasy Urzędu podawać mogą do Wydziału Rachuby kolektywne listy subskrybentów, oraz wnosić na ich rachunki wpłaty, za którre Wydział Rachuby wystawiać będzie imienne kwity.

Wobec tego, że ten sposób zapisywania się na pożyczkę daje możność z jednej strony wszystkim Pracownikom Państwowym skapitalizowania sobie w krótkim czasie dowolnej sumy, z drugiej zaś strony przyczynienia się swym groszem do zapewnienia powodzenia pożyczkom państwowym, — Prezydjum Ministerstwa Skarbu nie wątpi, że sposób ten znajdzie szerokie poparcie wśród p. p. Pracowników i Pracowniczek Ministerstwa skarbu.

Warszawa, dn. 4 maja 1920 r.

Szef Sekcji Prezydjalnej:
(—) *Dangel.*

Sprawy walutowe.

272.

STAN EMISJI BILETÓW POLSKIEJ KRAJOWEJ KASY POŻYCZKOWEJ.

Dnia 30 kwietnia 1920 r.

Dnia 20-go kwietnia 1920 r. obieg wynosił	Mk. 14.447.418.609.50
Od dnia 20-go do 30-go kwietnia 1920 r. wypuszczono .	„ 1.537.753.908.—
Do dnia 30-go kwietnia 1920 r. puszczono w obieg ogółem	Mk. 15.985.172.517.50
w tem na podstawie artykułu 2 Ustawy z dnia 26-go marca 1920 r. (Dziennik Ustaw № 31 poz. 179) .	M. 4.416.346.591.—*)

*) Cyfra ta ulegnie zmianie po otrzymaniu ścisłych danych ze wszystkich punktów wymiany koron.

Naczelny Dyrektor:
(—) *Byrka.*

Główny Skarbnik:
(—) *Marjan Karpus.*

273.

KOMUNIKAT MINISTERSTWA SKARBU.

Ministerstwo Skarbu podaje do wiadomości ogółu, że banknoty austrjackie po 100 koron i wyższe utraciły w Rzeczypospolitej Polskiej prawo obiegu w charakterze środka płatniczego z dniem ukończenia ich wymiany na marki polskie, t. j. 26 kwietnia 1920 r.

Ministerstwo Skarbu przez 4 dni po wycofaniu z obiegu banknotów powyższych uwzględniało w poszczególnych wypadkach podania o przyjmowanie tych banknotów przy zapisach na pożyczki państwowe, a nawet, w okolicznościach wyjątkowych, zezwalało na częściową wymianę ich na gotówkę.

Od 1 maja jednak takie prośby przestały być uwzględniane; posiadacze banknotów austrjackich po 100 kor. i wyższych mogą posiadane banknoty spieniężyć na wolnym rynku, lecz Skarb Państwa w żadnym wypadku przyjmować ich nie będzie.

Loterje państwowe.

274.

KOMUNIKAT MINISTERSTWA SKARBU.

Generalna Dyrekcja Loterji Państwowej ogłasza, że wsypanie do jednego z kół loteryjnych zwitków z numerami losów, a do drugiego koła z wygranemi, oznaczonemi w planie do I klasy 1-szej Polskiej Państwowej Loterji Klasowej, odbędzie się publicznie w piątek dnia 14 maja b. r. o godzinie 8½ rano w Warszawie, przy ulicy Nowy-Świat 67 (kasyno Urzędników Państwowych) wobec komisji rządowej przy współudziale i pod kontrolą dwóch obywateli miasta (w tem jednego rejenta), przez Prezydenta miasta wyznaczonych.

Ciągnienie I klasy 1-szej Polskiej Państwowej Loterji Klasowej przeprowadzi w sobotę i poniedziałek 15 i 17 maja b. r. o godzinie 8½ rano w tym samym lokalu również publicznie komisja rządowa w wyżej podanym składzie.

Przepisy o służbie państwowej.

275.

OKÓLNIK L. 612.

Do Panów Dyrektorów Departamentów, Szefów Sekcyj, Dyrektorów i Prezesów Urzędów oraz Naczelników Wydziałów.

Ministerstwo Kolei Żelaznych przysłało pewną ilość biletów podróży na wszystkie koleje, znajdujące się na terytorjum Państwa Polskiego. Z biletów tych korzystać mogą urzędnicy Ministerstwa Skarbu, delegowani w sprawach służbowych poza obręb Warszawy. Wyjeżdżający urzędnik powinien się zgłosić do Prezydjum Ministerstwa Skarbu z zaświadczeniem, w którem przez odnośną władzę podane są cel i miejsce podróży. Wyjeżdżający otrzymywać będzie w Prezydjum, po zała-

twieniu potrzebnych formalności, oraz zapoznaniu się z instrukcją kolejową, odpowiedni bilet, który po powrocie należy natychmiast zwrócić.

Warszawa, dnia 5 maja 1920 r.

Minister Skarbu:

w z.

(—) *Dangel.*

276.

OKÓLNIK L. 43348.

Do wszystkich Izb skarbowych oraz do Dyrekcji skarbu we Lwowie.

W okresie od dnia 1 maja do dnia 30 września r. b. czas urzędowania ma trwać od godz. 8 rano do godz. 3 p.p., a w soboty do 1-ej p.p.

Dyżury kancelaryjne w soboty ustanawia się od godz. 2-ej do 8-ej wieczorem.

Ustalenie godzin urzędowych w Kasach skarbowych i Urzędach podatkowych, odpowiednio do stosunków miejscowych, pozostawia się Izbom skarbowym, względnie Dyrekcji skarbu we własnym zakresie.

Zawiadamiając o powyższem, wzywa się wszystkich pracowników do ścisłego przestrzegania godzin urzędowych.

Warszawa, dnia 7 maja 1920 r.

Minister Skarbu:

w/z.

(—) *Wyszatycki.*

277.

OKÓLNIK L. 631.

Do wszystkich pp. Dyrektorów departamentów, Szefów Sekcyj, Dyrektorów i Prezesów Urzędów Ministerstwa Skarbu z prośbą o szerokie opublikowanie wśród podwładnych sobie pracowników.

(Patrz poz. 271 niniejszego numeru).

BILANS
Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej
(TYMCZASOWY)
dnia 31-go marca 1920 r.

Stan czynny.	
Złoto i srebro dla Banku Polskiego:	
a) złoto	6.808.505.11
b) srebro	25.875.070.23
Pieniądze obce:	
a) korony, ruble	383.271.360.44
b) inne pieniądze	142.144.496.73
Banki:	
a) banki niemieckie	362.060.175.35
b) banki zagraniczne	685.380.628.61
Niemiecka Komisja Odszkodowań i inne rachunki w likwidacji	26.213.281.46
Weksle zdyskontowane	8.246.432.55
Pożyczki:	
a) Skarbowi Państwa	14.775.000.000.—
b) miastom	133.735.673.72
c) osobom i firmom prywatnym	185.369.936.77
Inne aktywa	1.139.084.571.44
	17.872.190.132.41

Stan bierny.	
Banknoty w obiegu	10.690.618.664.50
Rachunki bieżące:	
a) Skarbu Państwa	142.930.702.64
b) inne rach. bieżące	5.374.136.758.32
Fundusze rezerwowe	16.383.642.70
Inne pasywa	1.648.120.364.25
	17.872.190.132.41

Na poczet pożyczek, przejętych 11 listopada 1918 r., wpłynęło do dnia 31-go marca 1920 r. . . . Mk. 92.796.856.90

Ilość rachunków przekazowych 2588

Obroty Izb Rozrachunkowych w Warszawie i Poznaniu od 1 stycznia 1920 r. Mk. 4.992.582.464.94

Naczelny Dyrektor: **Władysław Byrka.**

Główny księgowy: **Michał Gawroński.**

Bilans Siedleckiego Towarzystwa Wzajemnego Kredytu

za rok 1919.

Aktywa.	Ruble	Pasywa.	Ruble
Gotowizna w kasie	52732,13	Kapitał obrotowy	84704,67
Rachunki bieżące w bankach . . .	135975,39	„ rezerwowy	2957,50
Papiery procentowe	38821,75	„ zapasowy	5737,19
Weksle osobiste	252630,65	Specjalna rezerwa na pokrycie strat . .	7008,08
„ hipotecznie gwarantowane . .	83228,63	Fundusz przezorności pracowników . .	1589,63
„ zredyskontowane	25270,37	Kapitały na lokacji	388636,35
„ zcedowane bankom na zabezpiecz. rachunków	24000,—	Nieodebrane procenty od tychże . .	25542,13
		Rachunki bieżące	261331,38
Należności w egzekucji	12874,91	„ specjalne	21922,10
Pożyczki pod zastaw różn. walorów gwarant.	4531,20	Nieodebrana dywidenda z lat ubiegłych .	3723,12
„ „ „ frachtów i towarów .	9728,30	Sumy przechodnie	35526,75
„ hipoteczne	7309,57	Procenty pobrane na rok 1920 . . .	1275,—
Zaliczenia pod różne papiery . . .	99307,40	Weksle na inkasso	2869,02
Zaległe procenty od weksli . . .	30528,91	Korespondenci	50742,69
Rachunki bieżące specjalne . . .	127088,05	Zysk za rok bieżący	3439,62
Korespondenci	17566,01	Redyskonto weksli	25270,37
Majątek ruchomy	682,33		
	922275,60		922275,60

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT ZA ROK 1919.

Winien.	Ruble
I. Wydatki administracyjne:	
Wynagrodzenie członków Zarządu . .	3796,24
„ „ Rady . . .	284,73
„ „ Komisji Rewizyjnej .	99,53
„ pracowników biura . .	17721,69
Podatki różne	892,86
Lokal, opał i oświetlenie	2006,93
Wydatki kancelaryjne	2318,94
„ pocztowe i telegramy . . .	95,87
II. Wydatki operacyjne:	
Procenty zapłacone:	
od rachunków lokacyjnych . . .	18144,60
„ „ bieżących . . .	2144,25
„ innych drobnych rachunków . .	82,50
korespondentom	5493,35
III. Różne wydatki:	
Amortyzacja ruchomości	75,82
Opłaty na cele społeczne i dobroczynne .	295,16
Odpisano na straty	421,42
IV. Zysk za rok 1919	3439,62
	56813,51

Ma.	Ruble
I. Procenty operacyjne:	
Z dyskonta weksli (gotówka) . . .	14409,47
Od pożyczek hipotecznych . . .	558,11
Od zaliczeń	3492,47
Od r-ków bieżących specjalnych . .	7558,11
„ „ korespondencyjnych . . .	2782,01
II. Różne zyski:	
Prowizja za inkasso, przekazy i t. p. . .	2869,42
Za kupony od papierów własnych . .	1978,62
Zysk na kupnie i sprzedaży papierów proc. .	536,31
„ „ „ „ „ walut obcych .	22628,99
	56813,51

UWAGA: Operacje markowe zamienione w bilansie po 216 mk. za 100 rubli.

BILANS

2-go T-wa Pożyczkowo-Oszczędnościowego w Radzyniu

za 1919 rok.

Stan czynny: Gotowizna w kasie 39963.59, lokaty 77227.60, papiery %% 322900.—, pożyczki 197832.08, majątek 16988.59, sumy przechodnie 7353.64, różne 244802.27, straty 4964.66. Razem 912032.43.

Stan bierny: Kapitały 34092.57, wkłady oszczędnościowe 598800.95, sumy przechodnie 24941.41, różne 254197.50. Razem 912032.43.

Rachunek zysków i strat.

Rachunek zysków: %% od pożyczek 12996.76, %% od lokat 14226.50, %% od papierów procentowych 10760.74, różne 37.—, strata 4964.66. Razem 42985.76.

Rachunek strat: Koszty administracyjne 6539.32, zwrot %% od pożyczek 2686.83, %% od wkładów 22684.05, zwrot %% od lokat 228.17, %% od sprzed. asygn. 5% pol. poż. państw. 2398.24, różne 350.35, spisane na stratę Ros. poż. państw., lokata w kasie oszczęd. i wątpl. pożyczki 8098.80. Razem 42985.76.

Bilans Banku Ziemiańskiego,

założonego przez Tow. Kredytowe Ziemskie w Królestwie Polskiem,

na 1-go stycznia 1920 roku.

STAN CZYNNY		STAN BIERNY	
Kasa i monety	Mk. 4,301,801.94	Kapitał zakładowy	Mk. 6,480,000.—
Sumy do dyspozycji Banku	„ 23,316,131.02	Obligacje Banku	„ 11,383,780.—
Skup pap. wyl. i kuponów	„ 12,421.47	Lokaty	„ 12,689,841.09
Papiery publiczne własne	„ 13,994,247.07	Rachunki bieżące	„ 45,572,600.92
Weksle inkasowe	„ 40,802.50	Kasa Przezorności	„ 77,207.50
Weksle zdyskontowane	„ 6,897,095.—	Korespondenci loro	„ 1,749,359.40
Pożyczki specjalne do 1921 r.	„ 10,303,003.15	„ nostro	„ 8,114,264.58
„ na zabezp. hipot.	„ 15,390,391.20	Oddziały	„ 2,083,853.39
Otwarty kredyt	„ 9,076,492.68	Należności skarbowe	„ 48,537.52
Zastawy	„ 1,065,323.46	Przechodnie	„ 1,967,623.62
Korespondenci loro	„ 4,209,320.—	Procenty i prowizje	„ 755,579.83
„ nostro	„ 1,873,260.25	Straty i zyski	„ 1,619,784.66
Przechodnie	„ 62,790.66		
Oddziały	„ 1,935,636.95		
Ruchomości	„ 63,715.16		
Wydatki bieżące	„ — —		
	Mk. 92,542,432.51		Mk. 92,542,432.51
Depozyty	Mk. 52,567,217.03	Różni za swoje depozyty	Mk. 40,011,133.31
Różni za nasze depozyty	„ 1,016,563.46	Depozyt własny	„ 13,572,647.18
	Mk. 53,583,780.49		Mk. 53,583,780.49

Kaliskie Towarzystwo Akcyjne dla Handlu Materjałami Budowlanymi.

Bilans w dniu 31 grudnia 1919 r.

Winien. | Ma.

№	Tytuł rachunku	Suma	№	Tytuł rachunku	Suma
1	Rachunek kasy	11829,37	1	Rachunek kapitału zakładowego I em.	500000,—
2	„ Banku Handlowego	60343,35	2	„ kapitału zakładowego II em.	500000,—
3	„ towarów	334749,71	3	„ wierzycieli	241827,65
4	„ papierów % złożon. jako kaucja	10800,—	4	„ prowizji od sprzedanych towarów rządowych	12899,38
5	„ eksploatacji lasu	341719,81	5	„ zysku na towarach	447363,93
6	„ bocznicy kolejowej	33218,10			
7	„ budowy magazynu główn.	59179,67			
8	„ nieruchomości ul. Kościuszki	68438,12			
9	„ inwentarza żywego	31285,—			
10	„ inwentarza martwego	25937,90			
11	„ dłużników (zalicz. na tow. i należn.)	517467,34			
12	„ kosztów handlowych na 1920 r.	6250,—			
13	„ kosztów handlowych w 1919 r.	196618,78			
14	„ procentów	1253,81			
15	„ strat	3000,—			
		1702090,96			1702090,96

Rachunek zysków i strat po dz. 31 grudnia 1919 r.

Winien. | Ma.

№	Treść		Suma	№	Treść	Suma
1	Procenty	1253,81		1	Prowizja od sprzedanych towarów rządowych	12899,38
2	Odpis na straty	3000,—				
3	Koszty handlowe	183470,36				
4	Amortyzacja	13148,42	200872,59	2	Zysk na towarach	447363,93
5	Czysty zysk		259390,72			
			460263,31			460263,31

Stowarzyszenie Mleczarskie w Woli Zadybskiej.

Sprawozdanie za 1919 rok.

Bilans. Aktywa: Kasa mk. 8564,87, nabiał mk. 546, ruchomości mk. 851, razem mk. 9961,87. Pasywa: udziały mk. 1409,40, wierzyciele mk. 6120,—, fundusz zasobowy mk. 1809,08, zysk mk. 623,39, razem mk. 9961,87. Straty i zyski: dochód z nabiału mk. 6408,15. Wydatki: koszty administracji mk. 5433,80, umorzenie ruchomości mk. 350,96, zysk mk. 623,39.

Podział zysku: na budowę domu mk. 623,39.

KOOPERATYWA SPOŻYWCZA „STRZECHA ROBOTNICZA" W SIEDLCACH.

Obrót towarów.

Kupiono towarów . . .	M. 45945 42	
Zapłacono za chleb . . .	„ 52755.25	M. 98700.67
Zysk brutto		„ 10280.76
Razem . .		M. 108981.43

Sprzedano towarów . . .	M. 45353.98	
Wpłynęło za chleb . . .	„ 59278.70	M. 104632.68
Remanent na 1 stycznia 1920 r. . .		„ 4348.75
Razem . .		M. 108981.43

Rachunek zysków i strat.

Koszta handlowe:		
1) Lokal, opał i oświetlenie .	M. 408.40	
2) Księgi, druki i mat. piśm.	„ 724.05	
3) Personel	„ 5547.71	
4) Podróże o interesach koop.	„ 700.—	
5) Furmanka, tragarz i torebki	„ 889.05	
6) Remont	„ 331.50	
7) Patent ½ roczne i kary .	„ 767.50	M. 9368.21
Wydatki operacyjne:		
1) Wypłacono % za poż czki.	M. 200.—	
2) Manco casa i towarów .	„ 203.—	„ 403.—
Amortyzacja:		
Odpisano 10% od wartości inwentarza		„ 382.80
Czysty zysk 1919 r.		„ 1754.70
Razem . .		M. 11908.71

Zysk brutto ze sprzedaży towarów	M. 3757.31	
„ „ „ „ chleba	„ 6523.45	
„ „ „ „ produk. kontyg . . .	„ 1070.85	M. 11351.61
Pobrane procenta i prowizja (Rabat) . .		„ 265.30
Opłaty wpisowe i za legitymacje członkowskie		„ 291.80
Razem . . .		M. 11908.71

Bilans za czas od 1 lipca do 31 grudnia 1919 r.

AKTYWA.

Produkty na składzie	M. 4348.75
Inwentarz po amortyzacji	„ 382.85
Dłużnicy	„ 13515.35
Bilans . .	M. 18246.95

PASYWA.

Kapitał udziałowy 313 członków . . .	M. 4178.—
Kaucja	„ 500.—
Sumy przechodnie	„ 11814.25
Zysk 1919 r.	„ 1754.70
Bilans . . .	M. 18246.95

BILANS LUBELSKIEGO TOWARZYSTWA KREDYTOWEGO MIEJSKIEGO

sporządzony na dzień 1 stycznia 1920 r.

AKTYWA.

	Ruble	Kor.
Kasa	133967.30	2215
Rachunki bieżące i lokacje:		
w prywatnych instytucjach kredytow.	428806.47	
Papiery procentowe:		
a) kapitału zasobowego . .	311559.98	
b) funduszów ruchowych . .	353085.35	
c) specjalnych	1691.50	
Pożyczki, udzielone na nieruchomości:		
należące do stowarzyszonych . .	7221075.49	
Przedterminowe umorzenie pożyczek .	1603.81	
Raty od pożyczek:		
zaległe	65964.31	
Kupony zdyskontowane . . .	4967.50	
Majątek Towarzystwa:		
a) nieruchomy	56669.92	
b) ruchomy	12915 68	
Zaliczenia i wydatki zwrotne . .	205.57	
Zaliczenia, przypadające do zwrotu od stowarz.	579.66	
5% podatek skarbowy . . .	14828.67	
Kupony od wylosowanych listów zastawnych	599.96	
Ogółem . .	8608521.17	2215

W kasie Towarzystwa znajdują się:

listy zastawne lubelskie w depozycie .	1401950.—
nowe arkusze kuponowe . . .	238575.—
listy zastawne, przygotowane na pożyczki	1192900.—
listy zastawne podlegające spaleniu .	201000.—
kupony, podlegające spaleniu .	418167.50
kaucja kasjera . . .	1300.—
papiery procentowe własne .	425700.—
Ogółem . .	3879592.50

PASYWA.

	Ruble	Kor.
Kapitał zasobowy	375477.12	
Kapitały specjalne:		
na amortyzację nieruchomości T-wa	1774.84	
Listy zastawne w obiegu 5% . .	7222200.—	
Listy zastawne wylosowane, przypadające do zapłaty	190900.—	
Kupony, przypadające do zapłaty. .	301555.36	
Fundusz na zapłatę kuponów . .	182015.00	
Fundusz umorzenia:		
przedterminowego, uskutecznionego gotowizną	1603.81	
Opłaty:		
na pokrycie kosztów oszacowania nieruchomości i na wygotowanie nowych listów i kuponów . .	11463.50	
Raty przedterminowe . . .	1308.05	
Sumy przechodnie	20679.73	2215
Różne dochody	4087.17	
Raty od pożyczek niewypłaconych .	3533.48	
Depozyty w gotowiźnie . .	91923.11	
Pożyczka zaciągnięta w Rosyjskim Banku Państwa pod zastaw papierów % kapitału zasobowego . .	200000.—	
Ogółem . .	8608521.15	2215

Bilans Banku Zjednoczonych Ziem Polskich

na 1-go marca 1920 r.

Stan czynny.			Stan bierny.		
Kasa		7.797.902,62	Kapitał zakładowy		10.000.000,—
Rachunek bieżący w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej	17.678.147,50		Wkłady:		
Rachunek bieżący w innych instytucjach	6.893.490,50	24.571.638,—	1) kapitały na lokacji	290.250,95	
Skup weksli		13 387,047,50	2) na rachunek przekazowy	60.298.575,04	60.588.825,99
Papiery publiczne własne		3.657.670,15			
Monety obce		841.961,09	Korespondenci:		
Pożyczki terminowe na zastaw papierów publicznych		324.531,92	pozostałości na rachunkach Banku (nostro)		6.740.898,46
Pożyczki bezterminowe (on call), zabezpieczone papierami publicznymi		12.295.646,73	Należności skarbowe		10.663,93
Korespondenci:					
Loro—otwarte kredyty i rachunki zabezpiecz.		13.488.111,76	Procenty i prowizje		416.249,68
Nieruchomości		3.353.032,—			
Urządzenia i ruchomości		750.000,—	Rachunki przechodnie		5.443.217,67
Rachunki przechodnie		2.342.490,37			
„ Zarządu z oddziałami		364.466,85	„ oddziałów z Zarządem		248.016,85
Koszty handlowe		273.373,59			
		83.447.872,58			83.447.872,58

ZARZĄD

Warszawskiego Tow. Fabryk Wyrobów Metalowych i Emaljowanych

„WULKAN"

niniejszem ma zaszczyt prosić pp. akcjonarjuszów na Nadzwyczajne Ogólne Zebranie, odbyć się mające w dniu 16 czerwca 1920 r. o godz. 7-ej wieczorem w biurze Zarządu Towarzystwa „Wulkan" przy ul. Żórawiej № 22 w Warszawie.

Sprawy podlegające obradom:

Zrealizowanie części nieruchomego majątku Towarzystwa, nie nadających się do fabrykacji, w związku z odpowiednią zmianą sumy kapitału akcyjnego (par. 7 Statutu).

Celem otrzymania biletów wejścia na Nadzwyczajne Ogólne Zebranie, pp. akcjonarjusze winni złożyć na posiadane przez nich akcje dowody wydane przez instytucje finansowe, działające na mocy zatwierdzonych przez Rząd ustaw, w biurze Zarządu Towarzystwa w Warszawie, przy ulicy Żórawiej № 22, nie później jak do dnia **10 czerwca** 1920 r., w godzinach od 1-ej do 4-ej po-południu, z wyjątkiem świąt, gdzie wzamian będą wydawane bilety wejścia.

Jeżeli zwołane na dzień 16 czerwca 1920 r. Nadzwyczajne Ogólne Zebranie nie dojdzie do skutku z powodu nieprzybycia dostatecznej liczby akcjonarjuszów, to niniejszem wyznacza się powtórne Nadwyczajne Ogólne Zebranie na dzień 30 czerwca 1920 r. na godzinę 7-mą wieczorem, w tym samym lokalu (Żórawia 22).

Zebranie to będzie prawomocne bez względu na liczbę zgłoszonych akcyj. Obradom podlegać będą sprawy wyżej podane.

Tłoczono w Drukarni Państwowej, Miodowa № 20. 9773. 6 V. 20. 3000.